

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

Nr. 41 (861) * MONTREAL, 1963 m. SPALIS-OCTOBER 9 d. * INDEPENDENT LITHUANIA * LITHUANIE INDEPENDANTE * Postage paid at Lachine, P. Q.

Ar atlaikys Europos ašis?

- Kas bus toliau politikoje?
- Antra jau A sutartis
- Rusijos kom-tragedija

Didžiųjų persitvarkymų laikotarpis, prasidėjęs po 2 pasaulinio karo, dabar įgauna greitėjimą. Ir pasaulyje jau nėra ramios viešos. Kur jis veda?

Etiopijos imperatorius, Hail Salassie, vienas seniausių, užsikėjęs vienoje seniausių valstybių monarchas, viešėdamas J. A. V. ir kalbėdamas Jungtinėje Tautose, pareiškė:

AFRIKOJE RAMYBĖS TOL NEBES, KOL VISI AFRIKIEČIAI NEGAUS LAISVĖS.

Nors dauguma afriečių laisvę jau gavo, bet dar daug laiko reikės, kol jie išmoks laisvę naudotis. Ir jo paties valstybė tame tarpe. Be to, imperatorius būtų logiškesnis, jeigu laisvę pagedautų visoms tautoms, ne tik Afrikos tautoms.

Afrikos tačiau sąjūdis yra vienas didžiausių ir jau galima būtų žymėti šį laikotarpį. Tačiau

AZIJA NUO AFRIKOS NEATSILIEKA, IR TEN VYKSTA DIDELIS SĄJŪDIS.

Ir Azijos tautose verda per versmai, deja, bent dalinai, kaip Afrikoje.

Kinai kelia įdomiausių sąjūdį, kuris ypač įdomus ir svarbus mums, Rusijos pavergtųjų tautų žmonėms.

KINAI PASISAKO PRIEŠ RUSIJOS IMPERIALIZMĄ

ir tuo jų reikalavimai Rusijai derinasi su mūsų reikalavimais. Nors su kinų komunizmu mes negalime sutikti, bet mes negalime nesutikti, kad kinų reikalavimai rusams yra teisingi. Faktai, kuriuos konstatuoja Kinijos komunistai, teisingi: Rusija yra grobikė ir žiauri kolonizatorė.

Tat didžiųjų persitvarkymų eigoje Kinijos komunistų reikalavimai sutampa su Rusijos pavergtųjų tautų Rusijai statomais reikalavimais.

J. Amerikos V-bės didžiųjų persitvarkymų laikotarpyje su triko. Kaip atrodo,

JAV LIKO BE AIŠKIOS ORIENTACIJOS.

Tur būt akivaizdoje tikrai didelių sunkumų, kurie dabar gula JAV. Problemų labai daug. Problemos ir Rusiją išvedė iš marksistinio - leninistinio kelio. Teisingai šia prasme kalba kinai.

Badas, kurio rusai nelaukė, bet kuris neišvengiamai Rusijon eina su kiekvienais kolchoziniais metais, Chruščiovą padarė likimo manekenu. Tačiau, nežinūrint to, kad

KOLCHOZINĖ SISTEMA RUSUS ŽLUGDO,

Chruščiovas niekaip nesusugeba nusikratyti svarbiausiojo Stalino palikimo — kolchozų.

Chruščiovas pabaigęs kalbas apie Amerikos pasivijimą, nesirūpė, ar šį didįjį persitvarkymą, nors ir mato, kad eina į prapultį. Kolchozų panaikinimas, žinoma, žymiai pakeistų vad. planuojamąjį Rusijos ūkį, bet tuo pačiu suduotų visai jų dirbtinei sistemai smūgi. Bolševikams tai yra tragiška problema.

Kennedy pirmadienį, spalio 7 dieną,

OFICIALIAI PASIRAŠĖ ATOMINĘ SUTARTĮ.

Pasaulinė spauda dabar ir klausia: Kas toliau?

Antrasis žingsnis po to jau sutartas: bus pasirašyta sutartis, kuria JAV, DB ir SSSR susitaria, kad atominį ginklų nepaleis dirbtiniais satelitais.

Trečias žingsnis, kaip spėja lijoja spauda, turėtų būti

ATLANTO IR VARSUVOS PAKTŲ NEPUOLIMO SUTARTIS.

Bet dėl to dar labai abejoja ma.

Nepuolimo sutarčiai pasirašyti yra ir daug kliuvinių, nors apie tokios sutarties pasirašymą labai daug kalbama be veik kaip apie tikrąją dalyką. Bet tokios sutarties sudarymas būtų jau labai blogas dalykas, nes Maskvai jis nepaprastai pasitarnautų, o Vakarams suduotų didžiulį moralinį smūgį.

Kalbant apie nepuolimo sutarties pasirašymą, svarbiausia

ŽIŪRIMA Į POLITINĘ PRANCŪZIJOS — VOKIETIJOS ASĮ.

Netikima, kad Prancūzija ir Vokietija, kurios yra Atlanto pakto dalyvės, kad šitokią sutartį galėtų pasirašyti.

Adenaueris, kalbėdamas Miunchene, labai suabejojo ir kviečių pardavimo prasmę mūsų Rusijai. Jis sako, ar Vakarai nepadės Sovietams nusiųtyti virvės, kuria jie ruošiasi Vakarus karti? O Chruščiovas, nors ir pasirašęs atominį bandymų varžymo sutartį, vis nustoja kalbėti apie Vakarų laidojimą.

De Gaulle, prancūzų tautoje turįs daugumos pritarimą, LABAI RIMTAI PASISAKĖ APIE ATEITĮ.

Pažymėjęs, kad jis kandidatuos į prezidentus ir sekančiai kadencijai, jis tvirtai pareiškė, kad laikysis Atlanto chartos, Atlanto sąjungos ir Jungtinių Tautų organizacijos. Iš to seka išvada, kad prancūzų — vokiečių ašis yra tvirta ir to dėl nėra pagrindo manyti, kad vakariečių smukimas eis iki dugno...

BENDRAI — PROBLEMŲ DAUG:

— Alžyre kabilai - berberai sukilo prieš Ben Bellos diktatūrą ir reikalauja demokratinio susitvarkymo. Su policiniais vienos partijos režimu jie niekad nesutiks.

— JAV pirkliai nepaprastai susirūpino kviečių pardavimu Rusijai, bet rusai nesiskubina iš jų pirkti.

— Vatikano susirinkimas sprendžia Marijos kulto ribojimo ir vyskupų teisių praplėtimo klausimus.

— Marokas pareikalavo iš Alžyro grąžinti užimtas teritorijas.

— Anglijos darbiečiai per Koelno radio paskelbė, kad rytinės Vokietijos nepripažins.

— Ben Bella paskelbė pra

PASAULINĖS PARODOS 1967 METAIS RUOŠĖJAI

užtikrina, kad parodos vieta bus paruošta tiksliai nustatyti laikui ir net anksčiau laiko. Tam laikui bus jau praves tas požeminis traukinys iki pat parodos vietos. Parodos krantinės taip pat jau bus paruoštos. Žodžiu, Pasaulinės parodos ruošia 1967 metams vyksta visiškai normaliai ir tvarkingai.

Montrealis, besiruošdamas 1967 metų Pasaulinei parodai, taip pat pastoviai keičia savo veidą. Dideliais tempais vyksta miesto pertvarkymo darbai. Atsidedus ruošiami keliai, veidai ir Parodos vietą.

DIDELĖS PERMAINOS DIPLOMATINĖJE TARNYBOJE

Buv. konservatorių lyderis G. Drew pasitraukia iš Kanados atstovo Anglijoje vietos.

Kanados atstovybė Paryžiuje taip pat liko be atstovo, nes buv. atstovas Dupuy paskirtas 1967 metų Pasaulinės parodos Montrealyje vyr. komisaru.

Kanados ambasadorius Kai re, R. Ford paskirtas atstovu Maskvoje, o ambasada Egipte lieka be ambasadoriaus.

A. Smith, buvęs atstovas Maskvoje, paskirtas užsienio reik. min. pavaduotoju.

SUSTREIKAVO MONTREALIO UOSTO DARBININKAI

Ryšium su didžiuosiuose Amerikos ežeruose vykstančiais uostų darbininkų streikais ir nesutarimais tarp JAV ir Kanados uostininkų, sustreikavo Montrealio uosto darbininkai. Įdomiausia, kad sustreikavo kaip tiksliai tada, kada Rusijos laivai iš Montrealio elevatorių turi pasikrauti Kanados kviečius.

ncūzams priklausančių nuosavybių nusavinimą be atlyginių.

— Brazilijoje susektas puskarininkų sąmokslas nuversti valdžią.

— Hondure nuverstas prezidentas Morales.

— Ispanija reikalauja iš anglų grąžinti jai Gibraltarą.

Anglai su prancūzais sutaria kasti po lamanų tunelį, kuris kaštus 400 milijonų dolerių.

— Karibų jūroje siaučia baisus uraganas Flora, nuo kurio Haiti saloje žuvo 400 asmenų, jis nusiaubė ir Kubą.

— Irano šachas parlamente paskelbė dideles ekonomines ir kultūrines reformas.

— JAV astronautai nufotografavo milžinišką sprogimą, kuris įvyko prieš pusantro milijono metų, kurio vaizdas tiksliai dabar pasiekė Žemę.

— Vietnamo sostinėje Sai gone policija umušė tris JAV žurnalistus, kurie nufotografavo trečią besideginantį vienuolį.

— Amerikoje pagaliau atidengta gangsterių mafija „Cosa Nostra“, kuri išdavė viešas iš jos vadų Valachi.

— Churchillio sūnus Randolphas pakviestas diskusijoms N. B. universitetui, pareiškė, kad Valachi ir Chruščiovai vienu plunksnų paukščiai.

SUTARTIS SU JAV NEBES SVARSTOMA

Pearson pareiškė, kad atominė sutartis su JAV nebūs tiekta parlamentui, nes tai yra kaimynų saugumo susitarimas, kurio detalės saugumo sumetimais neturi būti skelbiamos.

— Britų Kolumbijos parlamento rinkimus laimėjo ligšiolinė daugumos partija — kreitininkai: turėjo 31, dabar turi 34; naujademokratai turėjo 16, liko su 13; liberalai turėjo 5 ir dabar turi 5, viso parlamente 52.

KANADA SUSIRŪPINUSI SAVO ATEITIMI

Kvebeko pajamų ministeris Eric Kierans, neseniai išrinktas atstovu į Kvebeko parlamentą, pareiškė, kad Kanados vienybė yra rimčiausias kelias į Kanados gerbūvį ir galybę. Kvebeco provincijos, kaip reikalauja separatistai, išėjimas iš Kanados federacijos, Kanadą gali nustumti į ilgų metų sunykimą, nes visas išmokslintas ir didelę ūkinę praktiką turinčių žmonių kadrus gali pasitraukti arba į JAV arba į Ontario provinciją, ir Kvebekas gali būti taip nualintas, kad nesugebės atsigauti ilgus dešimtmečius.

Montreal, P.Q.

ANGLŲ IR PRANCŪZŲ KALBOS

kursai jaunimui ir suaugusiems veikia LaSalle'je. Pamokos bus pirmadieniais ir trečiadieniais Leroux mokyklos patalpose, 140 — 9th avenue. Kuris neapmokami. Teirautis Mr. J. C. Cadieux, tel. DO 6-3383.

TAUTOS FONDO

Montrealio skyriaus valdybą sudaro: pirm. — P. Peleckas, sekr. — J. Girinis, kasininkas — K. Otto ir v-bos narė p. A. Išganaitienė.

Šiuo metu yra vykdomas aukų vajus ir aukos Montrealyje yra renkamos pagal aukų lapus. Malonūs montrealiečiai maloniai prašomi aukoti aukščiau minėtiems asmenims, arba paštu savo auką prašome prisiųsti šio laikraščio adresu.

Nuoširdžiai būsimė dėkingi visiems, kurie parems Lietuvos laisvinimo darbą.

BANKO „LITAS“

„Lito“ valdybos posėdis, ryšium su ilgoju savaitgalio, nukeliamas į kitą sekmadienį, spalio 20 d., 8 val. 30 min. ryto.

„Lito“ balansas spalio mėn. 1 d. buvo \$810,000, narių 818. Per rugsėjo mėn. pajamų gauta \$84,500 ir išmokėjimų padaryta \$73,000.

Šio mėnesio gale daugumas bankų prirašo palūkanas už pusę metų. Todėl lapkričio pradžia yra geriausias laikas savo santaupas perkelti į „Litą“. „Litas“ moka 4% už šėrus ir 4% už depozitus ir duoda nemokamą gyvybės draudimą iki \$2000 santaupų.

Kredito Unijų Dienai paminėti Quebec'o Kredito Unijų lyga ruošia ateinantį šeštadienį spalio mėn. 12 d. 8 val. 30 min. „Skyline“ viešbutyje, 6050 Cote De Liesse Rd., Montreal, didelių šokių balių. Įėjimas \$2.50. Pr. R.

MAŠINŲ FONDO VAJUS

Džiaugiamės, kad NL Mašinų Fondas nenustoja augęs. Praėjusių savaitę ypač gerai MF-dą parėmė Amerika. Dėkingi esame visiems inešams naujų įnašų:

Dr. K. Griniaus Fondas, Chicago, U. S. A. ... 100.00
Jonynas Jonas, Detroit, Mich., USA. 10.00
Bataitis Juozas, Sudbury, Ont. 10.00
Viso gauta \$ 120.00

Ačiū nuosirdžiausiai!
N. L. Mašinų Fondas buvo \$ 11,877.00
Naujai gauta 120.00
Dabar MF yra 11,997.00
MF užplanuota 15,000.00
Fondui dar trūksta 3,003.00
Būsime dėkingi visiems, kas prisidės prie MF papildymo iki užplanuotos sumos.
Valdyba.

NUO PAT KAPITOLIAUS

RAŠO NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS BENDRADARBIS

Į WAŠINGTONĄ BUVO ATVYKĘ:
vysk. V. Brizgys, prel. Balkūnas, prel. Balčiūnas ir dail. V. K. Jonynas dalyvauti posėdyje bei lietuviškos Šiluvos koplyčios įrengimo katedroje, reikalui atsilankė į Lietuvos Pašientinybę Washingtono.

Po posėdžio lietuvių delegacija atsilankė į Lietuvos Pašientinybę Washingtono.

NEW YORKO NAUJIENOS

KODEL NEVYKDOMAS TAUTŲ APSISPRENDIMAS CENTRO IR RYTŲ EUROPOJE

Pavergtųjų Seimas priėmė atsisaukimą į JT narius — laisvąsias valstybes dėl paneigimo apsisprendimo teisės sovietų pavergtai Europai.

Atsisaukimas konstatuoja, kad:

1) JT Chartos specifiniai nuostatai (str. str. 55, 56) įpareigoja JT narius „respektuoti ir vykdyti asmens teises ir pagrindines laisves visur ir visose“;

2) Vienas JT tikslų (str. 1, p. 2) yra „plėsti draugiškus valstybių santykius, paremtus pagarba teisių lygybės principu ir tautų apsisprendimui“;

3) Visuotinė Žmogaus Teisių Deklaracija (str. 21, p. 3) nustato, kad „vyriausybės gali pagrįdinti turi būti žmonių valia, išreiškiama periodiniais ir tikraisiais rinkimais, visuotiniu, lygiu ir slaptu balsavimu ar tolygia laisvo balsavimo procedūra“;

4) Nuo 2-jo Pasaulinio karo pabaigos JT suvaidino reikšmingą vaidmenį, įgalindamos ne mažiau kaip 48 valstybes įstoti į savo nepriklausomybės kelią“;

5) 1960. 12. 14. JT pilnaities XV sesija priėmė Kolonijų Karštų ir Tautų Nepriklausomybės Siekimo Deklaraciją, skelbiančią principą, kad „visos tautos turi neatimamą teisę į visišką laisvę, į vykdydamą savo suverenumą ir jo neliečiamumą“, ir pabrėžiančią „būtinumą ko veiklesnio ir besąlyginio galo visų pavidalų ir apvaisių kolonizmui“;

6) Sov. Sąjunga yra užkosi koloninę sistemą dideliai daliai Europos: atviro pavidalo Estijos, Latvijos, Lietuvos valstybėse, ir po valstybinės nepriklausomybės skraiste Albanijoje, Bulgarijoje, Čekoslovakijoje, Lenkijoje, Rumunijoje ir Vengrijoje;

7) Sovietinio kolonizmo viešpatavimas Centro ir Rytų Europoje turi visus ryškiuosius priešpaukos požymius, prieš kuriuos JT naujieji nariai yra kovoję ir laimėję; būtent: ūkinį alinimą, svetimų institucijų bei vertybių primetimą, asmens pagrindinių teisių paneigimą;

8) Centro ir Rytų Europos padėtis yra nusikaltimas JT Chartai ir šią Pasaulio Organizaciją stato hipokratijos ir dvejopo masto plotmėje, taip pat graso taiki ir saugumui;

SEŠTADIENINĖ LIETUVIŠKA MOKYKLA
rugsėjo 21 d. pradėjo naujus mokslus. Žada turėti apie 20 mokinių. Mokytojos yra p. Tautvydienė ir anksčiau baigusi šią mokyklą L. Saldukaitė.

— Tito, aplankęs Meksiką, atvyksta į JAV.

Po šių iškalbingų konstatavimų Pavergtųjų Seimas konsultuoja į laisvuosius JT rinkimus, reikalaujamas 1) padauginti JT sudarytą Dvi dešimt Keturių Komisijų arba kitą JT organą imtis žygių iširti albanų, bulgarų, čekų-slovakų, estų, latvių, lietuvių, lenkų, rumunų ir vengrų tautoms apsisprendimo teisės paneigimą.

LIETUVOS VALSTIEČIŲ LIAUDININKŲ SĄJUNGOS

visuotinis suaktyvinis suvažiavimas prasidės spalio 12 d., 10 val. ryto Sheraton Atlantic Hotel, Broadway at 34th Street, New York, N. Y.

1888. VI. 29 Marijampolėje Vincas Kudirka, Kazys Grišius, Petras Kriaučiūnas, Jonas Straugaitis, Juozas Bagdonas, Petras Leonas ir Vincas Palukaitis sutarė išleisti pasaulietišką laikraštį. 1889 m. pradžioje Tilžėje išėjo „Varpas“ ir prasidėjo varpininkų sąjūdis. 1902 m. varpininkų suvažiavime Dabikinėje nutarta įkurti Lietuvių Demokratų partiją. 1905 m. gruodžio pradžioje Vilniaus Didžiojo Seimo metu buvo įkurta Lietuvos Valstiečių Sąjunga. 1917 m. Rusijos susiorganizavo Lietuvos Socialistų Liaudininkų Demokratų partija, kuri 1923 m. Lietuvoje susijungė su Lietuvos Valstiečių Sąjunga ir įkūrė Lietuvos Valstiečių Liaudininkų Sąjungą. Tuo būdu 1963 m. birželio 29 d. varpininkų demokratų, valstiečių liaudininkų politinei srovei suėjo lygiai 75 metai - deimantinė sukaktis.

Nepriklausoma Lietuva

INDEPENDENT LITHUANIA

Už Lietuvos išlaisvinimą! For loyalty to Canada!
Už ištikimybę Kanadai! For liberation of Lithuania!

Authorized as second class mail by the Post Office
Department, Ottawa, and for payment of postage in cash
LEIDŽIA KANADOS LIETUVIŲ CENTRO TARYBA IR
SPAUDOS BENDROVĖ „NEPRIKLAUSOMA LIETUVA“.

Redaktorius Jonas Kardelis.

DO 6-6220

7722 George Street, LaSalle, Montreal 32, Quebec, Canada.

Prenumerata metams:	Yearly Subscription Rates:
Kanadoje\$ 5.00	Canada\$ 5.00
Amerika ir P. Amerika. \$ 5.50	America & S. America \$ 5.50
Visur kitur.....\$ 6.00	Other Countries ...\$ 6.00

Adresų pakeitimas 25 ct. (su prenum. arba sml. pašto ženklais).
Ilgalaikiai skelbimai, pagal susitarimą, gauna nuolaidų.

Bendruomeninės problemos

PENKTOSIOS KANADOS LIETUVIŲ
BENDRUOMENĖS KRAŠTO TARYBOS ANTROJE
SESIJOJE,

įvykstančioje 1963 metų spalio mėnesio 12 ir 13
dienomis St. Catharinėje.

KLB Krašto Tarybos suvažiavimas šį rudenį buvo užplaukęs lietuvių tabako ūkių sričių, Delhi - Tillsonburgo srityje. Tikslas tokio plano buvo — daugiau lietuvių tiesiogiai supažindinti su Bendruomenės darbais, sumanymais, nuomata, perspektyvomis. Deja sumanymas nepavyko įgyvendinti. Tarybos suvažiavimas įvyksta pirmą kartą, — tai bendram KLB tikslui visiškai atitinka.

KLB Krašto Tarybos dienos paskelbta jau anksčiau, tai keliamosios problemos maždaug aiškios. Vienos jų — lietuviškosios šeimos — ir tezes išryškintos. Tai viena svarbiausių lietuviškųjų problemų. Tiesa, tai didelė problema ir vienu ypu jos negali išspręsti, bet svarbu, kad ji jau konkrečiai imama gvilinti. Svarbu būtų, kad plačiau lietuviškoji visuomenė gausiai dalyvautų jos svarstyje ir tuo tikslu užpildytų pašeikaitos ir diskusijų salę, kurioje ji pati galėtų reikšti.

Taip gi vis dar tebėra bent dalinė problema pačios Bendruomenės vidinės susitvarkymo pagal Pasaulio Lietuvių Chartą bei Kanados Lietuvių Bendruomenės statutą. Vis dar yra apylinkių bei lietuvių kolonijų, kuriose reikiama ego centriniai individualumai. Nei rimtai išsiaiškinamas KLB statusas, nei norima jam paklusti bei laikytis jo rėmuose. Iš to kyla nesantaikos nesuipratimai ir net prievartavimo reiškiniai. Visa tai ardo darną,

sutartingą ir gražų veikimą, ar do ir asmeninius santykius. Krašto Tarybos sesija padarys labai daug, jeigu jai pavyks padaryti išsiaiškinimą ir išaiškinimų, kurie Bendruomenės veikimą tvirtina įstatytą Bendruomenės statutinius rėmus, kurie yra lygiai vienoki visose tautiečių ir visoms KLB apylinkėms.

Krašto Tarybos sesijoje kils ir kitų problemų. Pavyzdžiui, amžinoji, nepaprasto svarbumo — Jaunimo problema. Bet čia jau iš anksto galima konstatuoti, kad pirmosios sesijos, įvykusios Ottawoje, ipareigojimai KLB Krašto Tarybai neliko be pasekmių: KLB Kultūros Fondas, nepaprastai rimtai ir kruopščiai užsiėmęs kultūros ir švietimo reikalų tvarkymu, padarė žygių ir Jaunimo problemos sprendimo efektyvių pastūmėjimų pirminę, — jau sudaryta specialiai jaunimui centrinė organizacija, kuri klausimą vysto visos Kanados apimtimi. Ne be to, kad Jaunimo klausimas tuo jau būtų išsemtas, nes čia tik tai pradžia, kuri, laukiama, duos gerų vaisių.

Pasaulinė paroda, kuri 1967 metais įvyks Montrealyje, taip pat jau dabar mus žadina susirūpinti mūsų dalyvavimu ir tinkamu pasirodymu ir pačioje parodoje ir Lietuvių Dienoje, kuri, savaime aišku, turi 1967 metais įvykti Montrealyje.

Ir gerai, kad yra eilė problemų, nes tai parodo, kad Kanados lietuviai yra gyvi tautai ir savo tėvų bei protėvių tėvynei Lietuvai. Gražios sėkmės V-sios Tarybos II-jai sesijai!

Ties lietuvių politinių srovių šaltiniais

MININT LIETUVOS VALSTIEČIŲ LIAUDININKŲ
75 METŲ JUBILIEJŲ

Šiemet birželio 30 dieną šėjo 75 metai, kai susikūrė Lietuvos Varpininkų srovė. Išėjimo esantieji tos srovės dalį viai — tėsėjai, spalio 12 — 13 dienomis New Yorke pasiruošę tas sukaktuves paminėti.

A. Merkelis, Lietuvos Enciklopedijoje, rašydamas apie Varpininkų srovę ir vieną sta mbiųjų jos kūrėjų, Dr. Vincą Kudirką, rašo: „Kudirkos reikšmingas vaidmuo ir lietuvių politiniame gyvenime: jis glaudžiai susietas su visų didžiųjų Lietuvos partijų kilme. Or ganizuodamas „Varpą“, Kudirka į talką kvietė ir kuni gus“. Kaip žinoma, daugelis lietuvių Varpe dalyvavo. „Varpas“ gi buvo nutartas leisti garsiam lietuvių inteli gentų suvažiavime Marijampo lėje 1888 metų birželio 30 d. Ir tik 1890 metais buvo pra dēta leisti „Žemaičių ir Lietu vos Apžvalga“, kuri pradėjo ugdyti Krikščionių Demokra tų srovę. Varpininkų gi srovę je drauge buvo Demokratai

Liaudininkai, Demokratai so cialistai ir Tautininkai. Soc dem. iš Varpininkų išsiskyrė 1896 metais, o Tautininkai dar vėliau — 1907 metais. Ir taip Varpininkų srovėje li ko Demokratai Liaudininkai ir Santariečiai, kurie greta su Liaudininkais eina visą laiką, bendradarbiaudami, nors ir tu rėdami savaimingų brožų.

Demokratų Liaudininkų sro vė yra evoliucinė. Ji yra išgy venusi kitimų, kuriuos išsau kia gyvenimas. Si srovė nesu varžyta jokiomis dogmomis, ir tas jai duoda galimybių eiti drauge su gyvenimu.

Demokratų Liaudininkų sro vė carinės okupacijos laikais buvo stipri ir suvaidino didelį vaidmenį kovojant už lietuvių teises ir reikalaujant Lietuvai laisvės ir savarankumo. Liau dininkų žmonės, greta su socia ldemokratais, didelę rolę su vaidino 1905 metų revoliuci jos laikais. Didysis Lietuvių Seimas Vilniuje buvo ir didžio ji lietuvių laisvės demonstraci ja. Jo metu sukurtoji Valstie

K. L. BENDRUOMENĖS REIKALAI

SVARBUS KLB KRAŠTO VALDYBOS POSĖDIS

Paskutinis prieš KLB Kraš to Tarybos suvažiavimą KLB Krašto Valdybos posėdis svar stė visą eilę problemų, nes be pačios Valdybos dienotvarkės i posėdį atsilankė visos Kultū ros Fondas in corpore ir pra plėtė dienotvarkę, be to, svar bią vietą dienotvarkėje užėmė Windsor apylinkės nesklan duma.

Kultūros Fondo pirminin kui Dr. H. Nagiui pasisakius apie KF veiklą bendrai, min čių pasikeitimo eigoje paaiš kėjo, kad šiemet rudenį KF projektuotos Mokytojų die nos, kurioms jau buvo pasiruo šta, neįvyks ir nukeliamos ar ba i pavasarį, arba i kalėdinių pertraukų laiką. K. F. pirmin. ir kt. nariai išryškino labai svar bius ir gražius sumanymus ir veiklos planus, kurie apima ir bendrą kultūrinę bei švietimo sritį ir specialiai jaunimo pro blemas. Kr. Valdyba Kultūros Fondo planams visapusiškai pritarė.

Be ko kita, ir KF ir Politi nis Komitetas kėlė mintį, kad reikia rasti lėšų inspekcijai ar vizitams i apylinkes, kas dāli nai turės atspindį ir Kr. V-bos siūlomose sekančių metų są matoje.

Šalpos Fondo pranešimą padarė skryliaus vadovas J. Adomaitis.

Politinio Komiteto statusas paskaitytas ir padaryta kai ku rių pastabų. Jo projektas KLB Kr. Tarybos suvažiavimui bus pateiktas svarstyti ir priimti.

Iždininkas Pr. Rudinskas pa tiekė sekančioms metams są matą, kuri bus pasiūlyta KLB Kr. Tarybai.

Plačiau sustota prie Windso ro apylinkėje vykstančių nesk landumų. Perskaityti abiejų pusių laišakai ir biuletiniai. Vi są tai duoda aiškų vaizdą,

K. L. B KULTŪROS

Š. m. rugsėjo mėn. 13 d. įvyko KLB Kultūros Fondo v-bos posėdis, kuriame buvo svarstoma sekančios einaimieji reikalai:

1. Patvirtinti Kultūros Fon do igaliojiniai;
- Dr. A. Kazlauskienė, Oakville, Ontario ir L. Vilenčikas, Vancouver, British Columbia.
2. K. L. B. Tarybos suvažia vimas St. Catharines, Ontario.
3. Mokytojų suvažiavimas lapkričio 2—3 dienomis, To ronte, kurio metu numatyta se kančios temos:
Mokinyš šeimoje,
Mokinyš mokykloje,
Mokinyš už mokyklos ribų.
4. Pirmininkas, H. Nagys

PASAULINĖS PARODOS

dalyvių skaičius auga. Jau yra užsiregistravusių 26 chorai su virš 800 dainininkų. Gyvą at garsį Dainų šventės komiteto atsišaukimas rado pas lietuvių kų parapijų klebonus, kurie ne tik ragina savuosius choros to je šventėje dalyvauti, bet kai kurie žada apmokėti ir kelio nės išlaidas. Kun. W. J. Ve žis, Šv. Petro ir Povilo parap. klebonas Tamaqua (Pa) ir ku nigas J. Neveravičius, Šv. Liu dviko parapijos klebonas Mai zeville (Pa), užregistruodami savuosius choros Dainų šven tės kom- te chorų, kad jų chorų kelionės išlaidos Dainų šven

čių sąjunga apėmė visą Lietu vą ir buvo tas plačiosios Lie tuvos kaimo žmonių masėse veiksnys, kuris ne tik tauti š kai kaimo žmones sąmonino, bet ir konkrečiai ėjo i Lietu vos nepriklausomybę.

Nepriklausomybę atkuriant, šios srovės veikėjai - Slezėvi čius, Grinius, Galvanauskas, Rimka, Krikščūnas ir daugy bė kitų buvo Lietuvos kūrėjai ir kovotojai už jos švietesnę ateitį. Tai didieji Lietuvos val stybės statytojai - šulai. Sun kiausiais Lietuvai momentais jie buvo tie valstybininkai, ku riasavo atsidavimu tautai ir tē vynei ją gelbėjo. Kovų metu

Kaip matyti iš protokolų, rimto pagrindo šaukti nepa prastą apylinkės susirinkimą nebuvo. Bet, jeigu likusiai tri jų asmenų apylinkės valdybai papildyti pageidavimų buvo, tai rugsėjo 29 dienos specialus susirinkimas, sušauktas rezizi jos komisijos reikalavimu, bu vo teisėtai sušauktas.

Tačiau pagal KLB statutą 8-10 paragrafą, jis galėjo svars tyti tik tai tuos klausimus, ku rie buvo įrašyti dienotvarkėn, ne daugiau. Tuo tarpu susirin kimas sulaužęs statutą, sudarė dienotvarkę pagal 7 paragra fą, kurios svarstymui teisės ne turėjo.

Kadangi susirinkimas buvo neteisėtai vedamas, tai jis ne gali turėti teisėtų pasekmių. Todėl Krašto Valdyba nuta rė: 1963 m. rugsėjo 29 dieną įvykusį Windsor apylinkės susirinkimą laikyti neteisėtu ir buvusią valdybą įpareigoti baigti savo kandenciją su viso mis pareigomis ir atsakomybe. O visus Windsor apylinkės lietuvius prašyti laikytis KLB statuto tvarkos ir ruošti visuo tiniam apylinkės susirinkimui, kai ateis laikas.

Be ko kita, KLB Kr. Valdy ba rado, kad baigiamosios apylinkės valdybos biuletenio pastabos netinkamos, norint visų gero sugyvenimo.

KLB Krašto Valdybos pir mininkas sesijos pranešime tu rės aptarti Windsor apylin kės nesklaidumų, nors tai yra labai nemalonu.

KLB Krašto Valdyba buvo sustojusi ir ties 1967 metais Montrealyje vykstančia Pasau line paroda ir su tuo siejama Lietuvių Diena, kuri tais me tais prasminga rengti ne kur kitur, bet Montrealyje.

KLB KV Informacija.

FONDO INFORMACIJA

informavo apie Akademinių jaunimo suvažiavimą Ameri koje.

Atsakymai i anksčiau išsiu rinėtus anketas visiems Kultū ros Fondo igaliojiniais jau gauti. Rezultatai dar nėra ga lutinai įvertinti, tačiau, tai pa darius, aplinkraštis bus išsiu rinėtus visiems igaliojiniais, kad juos supažindintų su kitų kolonijų kultūrinio stoviu.

Buvo svarstytas studijų die nų jaunimo sekcijos pravedi mas, bei jaunimo vadovų susi tikimas.

Sekantis susirinkimas numa tytas spalio mėn. 4 d.

A. B. Pusaraukas,
KLB Kultūros Fondo Spaudos ir Informacijos Atstovas.

DAINŲ IR ŠOKIŲ ŠVENTĖS

tėn bus apmokėtos iš parapijų kasų. Dainų šventėje dalyvau ti dar užsiregistravo šie cho rai: Amsterdamo (N. Y.) Šv. Kazimiero parap. choras, ve damas J. Olišauskas; Montrea lio (Canada) Aušros Vartų parapijos choras, ved. A. Am brozaitis ir garsusis Chicagos Al. Stephens ansamblis. Lau kiama registruojantis ir dau giau chorų, kurie ras galimybę šioje Dainų šventėje dalyvauti.

Š. m. rugsėjo m. 18 d., Dai nų šventės kom- to posėdyje dalyvavo tautinių šokių vado vė J. Matulaitienė ir muz. V.

su bolševikais, lenkais, ber montininkais, sąmokslautojais Peowiakais, jiems teko vado vauti valstybei ir sunkias ko vas laimėti.

Istorija nušvies, žinoma, jų žygius ir darbus, bet dabar, kai Varpininkų srovę, kuri da vė didžią tautai idėjų, kuri da vė ryžtingų ir kovingų vyrų, patriotų darbuotojų, kai Varp ininkų srovė mini deimantinį jubiliejų reikia prisiminti šias reikšmingas sukaktuves ir jos dalyviams palinkėti nepailsta mos veiklos už tautos teises ir didįjį tautos tikslą — Lietu vos laisvės atstatymą.

J. Kardelis.

Ar akademikų draugija

NEREIKALINGA?

Toronte pavasarį įsteigta Lietuvių Akademikų (aukštą sias mokyklas baigusiu) drau gijai dar nepradėjus veikti, spaudoje jau pasirodė laišakai, smerkiant tokios draugijos buvi mą. Vėliausias toks pasisaky mas, pasirašytas „Akademi ko“, tilpo N. L. 36 nr. Kadan gi „Akademiko“ laiško turi nys labai tipiškas tam tikros rūšies žmonių — būnie jie akademikai (t. y. diplomuoti) ar ne — reikia i puolimus at sakyti, nes tai liečia daugiau negu vienos kolonijos gyveni mą.

Per dešimt metų įvairias Kanados aukštąsias mokyklas baigė daugiau kaip porą šim tų lietuvių, kurių didelė dalis gyvena Toronte. Pridėjus dar kitus, universitetus lankiusius Europoje, ir tuos nediplomuo tus, kurių interesų skalė daž nai pralenkia vadinamuosius akademikus, turėtų rasti pa kankamai žmonių, kuriuose bent teoretškai turėtų būti gy vos intelektualinės nuotaikos. Gi joms Toronte lietuviškoje kolonijoje iki šiol nebuvo pa rodyta organizuoto dėmesio. Intelektualinėms nuotakoms plėsti ir sudaryti sąlygas kūry biniam - intelektualiniam - mo ksliniam klausimų gildiniui mui kaip galint aukštesnėje plotmėje ir buvo pagaliau įkur ta draugija. Ji, visų pirma or ganizuos viešus diskusinius va karus, kuriems paskaitininkai kviečiami mūsų jaunosios ir vyresnios kartos aktyvūs kūrē jai, intelektualai ir mokslininkai, daugumoje iš kitų vieto vių, taip įnešant naujo gyvu mo i Toronto lietuvių kasdie nybę.

Suprantama, draugijas sėk mingumas ir nauda mūsų bend ruomenei priklausys nuo rei kiamo intelektualinio žingeidū mo bei atsakingumo i šią drau giją kviečiamų ir i jos veiklą įsijungiančių žmonių. Juk ne kiekvienas yra akademikas, nors ir kelis diplomus turėtų. Prieš kelis metus Toronte bu vo įsisteigęs „Intelektualų klu

bas“, kuriam, deja, pritrūko intelektualų. Tik laikas paro dys, ar ir ši draugija turės pa kamai akademiško nusitei kimo žmonių. Štai, vienas „akademikas“ jau atkrito. Vis gi norėtume manyti, kad šiaip dažnai klydęs dr. J. Grinius būtų klaidingas ir savo teigi me apie intelektualinių pajė gų stoką Toronte.

Mūsų neramina „Akademi ko“ visišką pasitikėjimą PL B Kultūros Tarybai lietuvi škos kultūros ir lietuviybės klau simų sprendimuose, nors jos kompetencija, ypač dabartinė je sudėtyje, neabejojame. Ta čiau, jeigu „Akademikas“ gal voja, kad tie klausimai yra vien tik K. T. nuožiūroje ir at sakomybėje, darosi aišku, kad kvietimas stoti i LA Draugiją buvo adresuotas klaidingam asmeniui.

Yra klausimų, kurie negali būti pilnai paliečiami įvairių švenčių minėjimuose ar arba telėse. Būtų gera, kad plates niame idėjų pasikeitime, koks jis laukiamas draugijoje, rastų atramą ir nevienas labiau inte lektualinio nusistatymo jau nuolis, reikalingas kitokio ly gio kultūrinio bei intelektualio nio klimato, nei jis randamas dabartiniam lietuviškame gy venime. Daugelis jau supran ta, kad tokie jaunuoliai neiš vengiamai tokio klimato yra priversti įsieti kitur — kana diečių, amerikiečių, australie čių tarpe. „Akademiko“ pasta ba apie aukštų idealų stoką anglosaksų studentuose ir aka demikuose ir jų visuotinį pasi nešimą i „good time“, parodo jo visišką nesusivokimą gyve namajame krašte.

Tad kalbėti apie žalą drau gijos iš kurios galėtų spindu luoti gaiva visai savai bend ruomenei, yra nesusipratimas arba tų, „Akademiko“ mini mų aukštų idealų neįkandimas. Žala bendruomenei yra tuo met, kai tokios draugijos nepa jėgia išsilaikyti savo tikslų pil numoje. —apb—

Strolia, su kuriais buvo aptar tas ir taut. šokių repertuaras ir kiti reikalai.

Pranešama, kad ne visų tau tinių šokių grupių adresai bu vo žinomi, todėl tautinių šo kių grupės, negavusios atskirų

kvietimų, prašomos taip pat registruotis dalyvauti Dainų ir Šokių festivalyje, Pasaulinės parodos metu New Yorke. Re gistruotis prašoma šiuo adresu: J. Matulaitienė, 188 Logan St., Brooklyn 8, N. Y., U. S. A.

JUOKDARIAI

MIRTIES BAUSMĖS NEPADEŠ

„Stebukladarių“ buvo ir bus sovietijoje, nors jie baudžiami mirties bausmėmis. Bausmės nepadės, nes kalta valdymo sistema. Norint ko geresnio, reikia keisti santvarką, valdy mo sistemą.

Kapsuko rajono gyvulių bazėje, —rašo „Tiesa“ 228 nr. —susisuko lizdą grobšty tojai, kurie pagrobė mėsos už 90,000 rublių. Už tai mirties bausmės nubausti Ambrasas ir Draskinis, kiti gavo kalėjimo po 8-12 metų. Žudyti žmones „draugužėliai“ moka. Bet ar dviejų žmonių gyvybė te kai nuoja 90,000 rublių? Ir ar gali ma žmogaus gyvybę rubliais vertinti? Sovietinė sistema kal ta, —ją žudykite, tada nerei kės žmonių žudyti.

NAUJAS SOVIETINIS IŠRADIMAS

Tai „Remontas be galo“ —rašo Tiesa 228 nr. Užvenčio tarybinis ūkis pasiuntė i „spe cializuotas dirbtuves“ taisyti variklius. Pasiuntė pavasarį, bet praėjo ir vasara ir atėjo ru duo, o varikliai vis dar taiso mi... Tiktai rudenį paaiškėjo, kad - tiekimo trūkumai nelei džia baigti remonto... Bet Tie sa rašo - išrastas remontas be galo...

GERAI „ATOLAI“ AUGA...

„Komjaunimo Tiesa“ rugs. 4 d. Nr. 174 rašo: „Jums nete ko važiuoti per Kupiškio rājo no Mičiurino vardo kolūkio pirmąją brigadą? Vadinasi, jūs nematėte atolų. Ne pievo

se ir dobilienose, o ant rugių gubų. Apie 8 hektarai nukirs ty žiemkiečių sužaliavo... Su dygo gubose žiemkiečiai ir M. Melninkaitės vardo kolūkio pirmoje brigadoje; pasiūšaušė daigais „Švyturio“ kolūkio antros brigados rugių gubos... O jei „prasitrintų akis“, „Tary binių Genetinių“ kolūkio bri gadininkas Stasys Gritėnas, „tai pamatytų 15 ha sužaliavų sių gubose rugių. 30 ha mie žių, tiek pat kviečių“...

Valio, atolai... Tai sovieti nio kolūkinio gyvenimo pagrā žinimas...

SOVIETIŠKI STEBUKLAI...

Kas manė, kad sovietijoje stebuklų nėra, tas skaudžiai apsiriks paskaitęs „Tiesoje“ rugsėjo 28 d. nr. Ten rašoma „Kaip Kasarauskas rodė ste buklus“...

Kaip jis rodė? Ogi, kai pasi rodė, kad Kasarauskas girtuo klis, kasdien skaidro vos be stovėdamas ant kojų, tada ji... paskyrė kolūkio brigadininku. Žinoma, Kasarauskas gerimą padvigubino. Bet išgėrus rei kia užvalgyti, —tai Kasaraus kas pradėjęs vogti bulves. Kas likdavė nuo sodinimo, jis viską persisodindavęs i savo daržinę... Kai kolūkiečiai dau giau neapsikentė girtuokliu, apskundė... Stebuklai pasibai gė tuo, kad Kasarauską iš bri gadininkų atleido... Kur Kasa rauskas dabar daro stebuklus, ir kolūkiečiams neaišku... Bet stebuklai daromi.

Mandrapypkis.

Spalio devintoji

(Žiupsnelis minčių spalio 9 d. proga)

Ei, pasauli, būki rimtas ir teisingas:

Mes be Vilniaus nenurimsim.

Kaupias skausmas ir dangus toks debesingas

Jeigu reiks — laisvi mes mirsim!

J. Cicėnas „Vilnius tarp audrų“)

Ir mirė lietuvis už Vilniaus krašto laisvę. Jis mirė kovoje nuo 1918 m. iki 1939 m., tai gi, iki pat Vilniaus grįžimo prie Lietuvos. Tiesa, karo veiksmams tarp Lietuvos ir Lenkijos buvo sustabdyti 1920 m. įsikišus didžiosios Europos valstybėms. Tačiau jos negalėjo sulaukyti Vilniaus krašto lietuvių partizanų, kurie beveik iki 1922 m. pabaigos, sėkmingai kovojo su lenkų kariuomene, užpildinėdami kariškų traukinius, sandėlius, tiltus, kariškas įgulas. Tik atsiuntus stiprius lenkų armijos dalinius, Vilniaus krašto lietuvių partizanai buvo sumušti, išsklaidyti. Dalis jų pasitraukė į nepriklausomą Lietuvą, dalis dar ilgai slapstėsi miškuose, dalis pateko į lenkų nelaisvę.

Atrodytų, kad vilniečių pasipriešinimas buvo palaužtas. Taip bent pradžioje galvojo lenkas okupantas. Apsiriktą Vilniaus krašto lietuvių palikietas, kaip titnagas, pereidamas į kovą kitomis priemonėmis. Sąlygos vertė, nes Vilniaus kraštą užplūdo kolonistai iš Lenkijos. Jis, kaip maišas įsikišęs tarp dviejų valstybių — Lietuvos ir Lenkijos, tapo kariuomenės įgulių taškais nusagstyti.

O tuo antruoju kovos ginklu tapo gimtoji kalba, nes višai teisingai kun. M. Daukša sako: „ne žemės derliumi, ne drabužių įvairumu, ne šalies gražumu, ne miestų ir pilių tvirtumu gyvuoja tauta, bet labiau išlaikymu ir vartojimu savo kalbos, kuri didina ir išlaiko bendrumą, santaiką ir brolišką meilę. Gimtoji kalba yra bendras ryšys, vienybės motina, pilietiškumo tėvas, valstybės sargas. Sunaikink kalbą — sunaikinsi santaiką, vienybę ir dorovę“.

Tad ir nuo lietuvių kalbos išlaikymo Vilniaus krašto lietuvis pradėjo savo laisvės kovą. Jis steigė mokyklas, gimnazijas, draugijas, lietuvių mokytojų seminarus, skelbė lietuvišką žodį bažnyčioje. Ir nežūrindamas lenkų spaudimo, lietuviškoji mokykla stipriai laikėsi. Jos žydėjimo laikotarpis galima laikyti 1927–30 m., kada Vilniaus Rytų ir Kultūros Dr. ju mokyklas lankė 44,500 mokinių, veikė dvi gimnazijos su 700 moki-

jų. Už lietuvišką darbą ne vien gimnazijos moksleivis pateko į lenkų policijos nagus, ne vienas studentas buvo išmestas iš Vilniaus universiteto ar ištremtas į Berežos Karos koncentracijos lagerį. Lenkai suprato, kad daraktorius yra daugiau kaip mokytojas. Jis slapta suruošdavo vaidinimą; užsukęs N. Lietuvos radiją, aiškino politines žinias; jis iškeldavo mūsų tautinių švenčių progą lietuvišką vėliavą aukštoj pušy. . .

Taigi kova su lenku okupantu vyko iki pat 1939 m. rugsėjo mėn. 1 d., t. y. — karo pradžios. Ir galima drąsiai tvirtinti, kad Vilniaus krašto lietuvis ją laimėjo. Tai gali pasakyti N. Lietuvos kariai, įžygiavę į Dūkštą, Ignaliną, Varėną ir kt. miestelius ir kaimus ir radę ten stiprią lietuvišką dvasią, radę ten susipratusių lietuvių gyventojus. Tai lietuviškos rezistencinės kovos vaisiai.

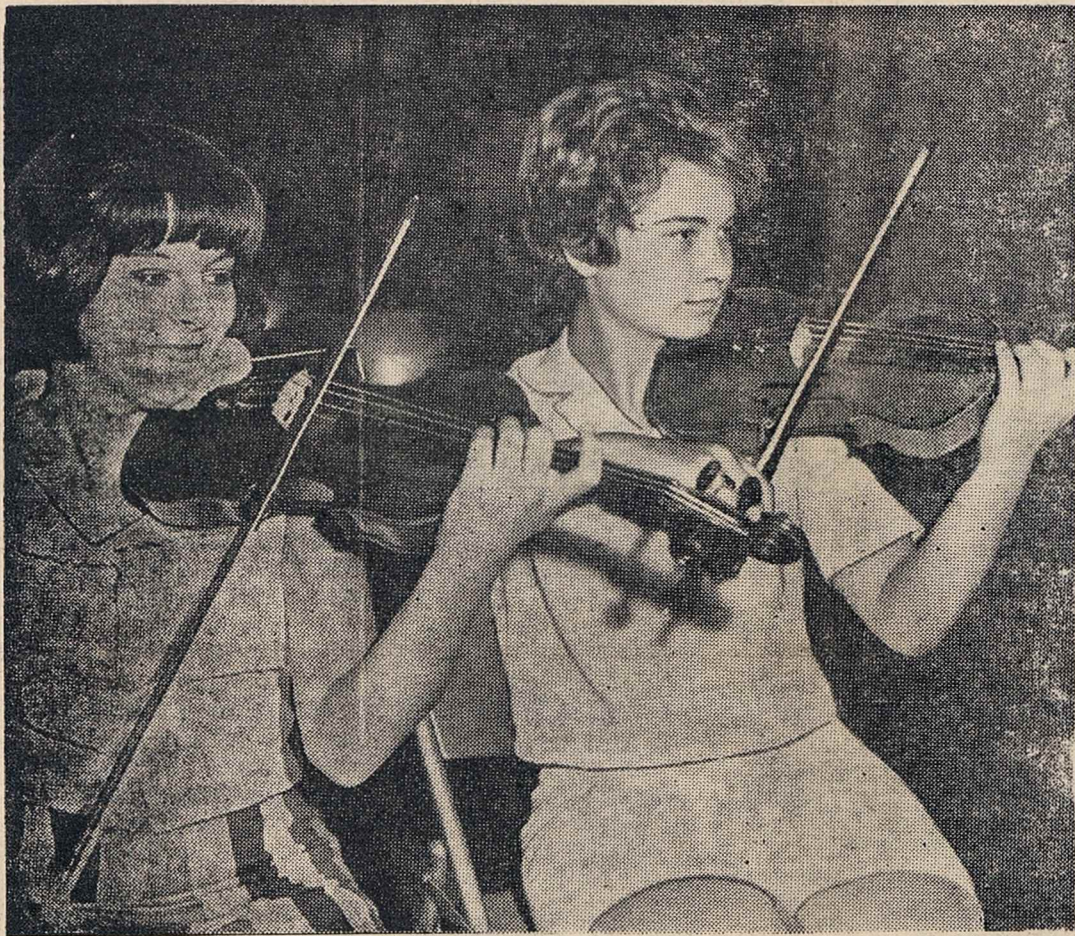
Lietuvių atžvilgiu, šandieninė Lenkija negalima vadinti raudonąja. Jos tikslai, pažiūrėjęs Pilsudskio, Jalbzykovo kio ar Bocianskio laikų.

Šiandieninė Lenkija (a. a.

prof. Pakštas neteisingai nurodė tik 25 tūkst. lietuvių skaičių) gyvena tarp 40 ir 50 tūkst. tančių lietuvių. Kompaktinė masė, vien tik Suvalkų trikampyje yra apie 30 tūkst. Ir ką jie turi? Vieną parapiją, keletą mokyklų, vieną mišrią gimnaziją. Tai ir viskas! O lenkai pavergoje Lietuvoje — beveik 300 mokyklų, gimnazijų, mokytojų seminarijų, dienraštį „Standart Červony“ ir t. t. ir t. t. Komentariai ne reikalingi.

Vilniaus krašto lietuvių kančios, vargai, kova už susijungimą su N. Lietuvos broliais, nuėjo jau į istoriją, kaip nenutraukiamoji grandinė visos mūsų kovos už savo būvį. Ir šandien, minint spalio mėn. Devintąją dieną, privalome prisiminti žuvusius kovoje ne tik už Vilnių ir Vilniaus kraštą, bet ir už visą Lietuvą, pasiūždami tą kovą tęsti savo gimtosios kalbos išlaikymui, mūsų pietų kaimyno — lenko, visų užmačių ir kėslų sekime. Ir ne tik sekime, bet ir jo puolimų sustabdyme, nes lenko kelias į Lietuvos pavergimą, visuomet veda per Vilnių!

K. Baronas.

The Telegram, Toronto

JAUNŲJŲ NACIONALINIS ORKESTRAS

pradedant nuo jaunųjų dalyvių kaip Monique Morin, 21, iš Montrealio (kairėje) ir July Nelson, 16, iš Calgary, ir kitų ateivių muzikų naujoji karta, papildyti mui Kanados orkestru. Pradėta organizuoti prieš trejus metus. Jaunųjų orkestras renka muzikus iš visos Kanados ir duoda progos dalyvauti simfonijos orkestruose vadovaujant profesionalams. Pradedant liepos mėn. pradžia 92 jauni žmonės studijuoja Toronte Edward Johnson pastate, o dabar važiuoja per visus didesnius Kanados miestus vadovaujant Walter Suskind.

Toronto Telegram Photo.

MŪSŲ SPORTAS

VEDA KAZYS BARONAS

RUDENS SEZONĄ PRADEDANT

Mūsų sportinis gyvenimas iš aikiščių ir baseinų, persimėtė į sporto sales. Jau sužaistos ir draugiškos rungtynės, tačiau tikro „išsisiūbavimo“ reikiama laukti šio mėnesio pabaigoje, kada Kanados ir JAV lietuviški sporto klubai pradės ne tik tarpusavio kovą, bet taip pat ir su svetima tauta. Ir reikia pripažinti, kad 1962–63 mm. sezonas nebuvo jau toks blogas lietuviškam sportui ypač krepšinyje, laimint čia net keletą pirmųjų vietų.

Tačiau ne tuo klausimu norime išsiaiškinti. Mums daugiau rūpi lietuviškas sportas, jaunimo įtraukimas į sporto klubus, bendras, stiprus fizinės kultūros klestėjimas, kur pagrindiniu ir didžiausiu akcentu, privalo būti FASK-tas arba Sporto Apygardos.

Šiuo metu esame atsiradę akligatvyje, nes vyriausiasis sporto organas, daug žadėjęs (sporto laikraštis, įtraukimas jaunimo į sportinį darbą ir tt. ir tt.) ir prižadėjęs „aukso kalnus“ savo priešrinkiminėje deklaracijoje, ramiai „verčiasi“ kiekvieną pavasarį ir vasarą trafaretinėm žaidynėm. Tiesa, J. J. Bachuno vasarvietėje buvo surengti būsimiems vado vams kursai. Bet tikrumoje ne FASK-to dėka, o daugiausiai paties vasarvietės savininko, didelio sporto mėtojo. Ir reiktikėtis, kad PL B-nės pirm. J. J. Bachuno pramintas kelias dar plačiau išsišakos, nes yra numatomas Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongresas, kuriame vietą ras sportas, dalyvaujant ne tik komandoms iš JAV ir Kanados, bet taip pat pietinės Amerikos, Europos ir gal net Australijos. Taigi, FAS K-tui jau dabar laikas tuos klausimus aiškinti, kad patį darbą nepradėjus be penkių minučių dvylikta. . .

Nejieškokime „nuodėmių“ pas valdovus. Pasižiūrėkime į jų pavaldinius ir pamatysime, kad ir čia ne viskas auksas, kas auksu žiba. Tokiu tamsiu „debesėliu“ buvo sportinės žaidynės PL B-nės seime, skelbtos bent pusmetį laiko, vėliau parodžius kišenėje visie ms sporto mėtojams — tik trijų pirštų derinį.

Visa kaltė buvo suversta sportininkams, sporto klubams, bet Dieve gink, tik ne rengėjams! Jeigu PL B-nės seimo rengimo k-tas norėjo matyti ir sportą, jis privalėjo

tuo reikalu kreiptis arba į FAS K-tą, arba į Kanados Sporto Apygardą, bet jokių būdu ne į vieną asmenį. Kartu laikau, kad nusikaltimą padarė ir FAS K-tas ir KSA, neužprotestuodamos PLB Seimo rengimo k-tė, ignoravimą teisiškai išrinktų aukščiausių sporto organų. Tai gera pamoka ateičiai.

Ko šiandien pageidautume iš KSA? Labai mažai — tik suaukimo bendro posėdžio su lietuviškų sporto klubų atstovais aptarti veiklos planą (jeigu toks jau yra paruoštas). 1963–64 mm., savaime aišku, koordinuojant šio krašto ir JAV lietuvių sportinę veiklą. Pasitarime atsirastų naujų idėjų, naujų minčių, kurių vienas galima būtų įgyvendinti ir mažiausioje kolonijoje (kodėl ne gali įsisteigti sporto klubas, pav. Winnipege?), arba paskelbiant sportininko mėnesį ir ta proga, aplankant su trumpon paskaitėm šeštadienines mokyklas, kurios yra geriausi šaltiniai naujo ir gyvo kraujo įliejimui mūsų sporto klubuose. Nesunkus tai darbas, nes ir mokyklų vedėjai tikrai mielai tam reikalui patarnautų, nes iki šiol, vyresniųjų klasių mokiniai (jaunučiai) labai dažnai sportą imdavo savo „kabluku“... pamokų apeidimui. Tad ir šį klausimą galima būtų teigiamai išspręsti teigiama prasme. Tik reikia gerų norų ir pasivertimo darbu, nes kepti balandėliai ir burna tikrai patys neįkris. Jeigu įjieskome jaunimo — eikime prie jo, nes jam plačiai durys atdaros YMCA, prie jmonių įsteigtose sporto rateliuose, kanadiškuose klubuose. Dar tik rudens sezono pradžia, tad ir malonu būtų iš KSA išgirsti, ką ji numato ateinantiems metams. Jeigu Kanados lietuviai yra pavyzdžiui LB-nės tvirtu susitvarkymu, tebūnie jie ir sporto srityje.

K. Baronas.

VYČIO JUBILĖJUS.

Toronto LSK Vytis šiemet švenčia 15- kos metų gyvavimo sukaktį. Ta proga numatomos sporto žaidynės, kurios greičiausiai bus dar šį rudenį.

PASIŽYMĖJO LIETUVIS

Baltimorės lietuvis A. Uleckas gavo šiemet Marylando geriausio lacrosse žaidėjo vardą ir kartu taurę. Jis yra Baltimorės Nukelta į 6-tą psl.

SEIRIŲ GIRIA.

ROMANO EPILOGAS.

Voratinkliai nesidraikobe vėjo

80.

Barvainis kuris laikas kai prenumeravo daugiau spaudos. Žinoma, sovietinės. Kitokios negalima buvo gauti. Geležinė uždanga nuo visko atskiria: nuo laisvojo pasaulio, ir nuo jo minčių. Lyg kalinį galima įtikinti, kad jis laimingas gali būti tikrai būdamas kaliniu.

Dienraštį jis skaitė „Pravdą“. Ne „Tiesą“. Ši tikrai persispausdina „Pravdos“ straipsnius. Nėra prasmės ją skaityti, galvojo Barvainis. Jis kiek klydo, nes „Tiesa“ davė kempelį ir lietuviškojo gyvenimo, iš kurio matyti, kaip žmonės vargsta svetimųjų okupacijoje, kaip okupacijai priešinasi.

— Gaila, kad draugas Chruščiovas neskaito mūsų „Tiesos“, — kartą apgailestavo Viktorija.

— Kodėl tu taip manai?

— Jeigu jis skaitytų „Tiesą“, jis pamatytų, kaip lietuviai neapkenčia okupacijos, ir greičiausiai pagalvotų, kad taip komunizmo kurti negalima. Gal net pagalvotų, kad Lietuvai būtina duoti bent daugiau laisvės. . .

— O aš manau, kad jis šita žino ir neskaitydamas. Bet kuris gi okupantas ir kolonialistas geruoju atsisakė okupacijos ir kolonializmo?

— O Amerika? Filipinams gi grąžino laisvę. . .

— Tai Amerika! Ne Rusija. Rusija nuo Jermako laikų, kaip atsimeni iš istorijos, visą laiką grobia ir grobia. . . Pagrobė Sibiro tautas ir sunaikino jų laisvę. Du šimtus metų kariavo su Kaukazo tautomis, kol jas pavėgė ir sunaikino jų valstybių laisvę ir nepriklausomybę. . . O kur Suomija, Lenkija, Krymas, Besarabija, Pabaltijys. . . Jeigu ne viena, tai kita proga pasigrobia ir pavergia. . . Ne, Viktorija, šito grobiko neįaudina jokie sentimentai, joks žmoniškumas, joks tautų noras tvarkytis savarankiškai. . .

— Tu suminėjai tikrus faktus ir aš negaliu jų nugincyti. Bet „kiekvienam vaisiui ateina subrendimo laikas“, sako patarlė, o patarlės kuria realus gyvenimas. Ateis ir sovietiniam imperializmui galas. Ar gi nesupras ir rusai, kad pagaliau reikia tautoms duoti laisvę. Ir pačios tautos juk galų gale nepažęs vergijos. . .

— Gal ir taip. Bet „kol saulė patekės, rasa akis išės“, taip pat sako irgi patarlė. . .

— O man galovjasi, kad Chruščiovas, pavergtos tautos žmogus ir pats iškentėjęs Stalino pavergimo laikus, kurie jo tėvynei, Ukrainai, padarė neatkuriamos skriaudos, kad jis turėtų suprasti ir kitų pavergtų tautų nelaimes. . .

— Netikiau. Jis gal ir gudrus, bet ne tiek jautrus, kad taip galėtų pasielgti. . . išsižadėtų pavergimo.

Barvainiai dažnai taip pakalbėdavo ir pasiginčydavo. Ir prie nieko neprieidavo.

Tomas tačiau buvo dažnas svečias Palangoje. Jis daugiau laiko turėjo nuvykti pas Viktoriją, kuri, ypač vasaros laikų, būdavo dažnai užimta. Ir nepatenkinta.

— Mane, Tomai, per daug išnaudoja kurortas ir per daug išvargina, — skundėsi ji Tomui.

— Gal, Viktorija, tu pasiprašytum atostogų. . . Juk žmogus, ypač — gydytojas, ne mašina. . . Reikia kur nors pailsėti, atsigauti. . .

— Matai, Tomai, kad ne mūsų tvarka ir valia. . .

Ne ką tokiu atveju Tomas galėjo Viktorijai patarti.

Vieną šeštadienio popietę, kai saulė žaidė Palangos kopose, kurių kiekvienas smiltelė atspindėjo jos spindulius, kai maudėsi lengvos jūros bangose, Barvainis su žmona taip pat išėjo į pajūrį. Viktorija turėjo laisvalaikį.

Tirštai buvo smėlys apgultas įvairiausios publikos. Baltų ir spalvotų. Daugiausia šių tarpe mongolų išvaizdos.

Barvainiai pabraidžiojo vandeniu, paplaukė taškydami neaukštas bangas, bet giliai į jūrą nesileido. Išėję iš jūros, išsitiesė ant šilto smėlio, radę laisvą vietelę. Ir pataikė netikėtai, kad šalia išsidėstęs visas būrys linksmy vyrų ir moterų. Vienas jų tuojau atpažino Barvainienę.

— O, tai mūsų gydytoja, draugė. . . — ir susimaišė, ar tai neatsimindamas pavardės, ar nesiryždamas ją ištarti.

— Gydytoja Barvainienė, — ramiai patikslino Viktorija.

— O čia mūsų visas būrys bohemos, kaip sakoma, — tęsė prakalbėjęs pilietis.

— Kokios bohemos?

— Taip juk vadinami artistai, rašytojai, dailininkai. . . O čia gi, štai, Dvarionas, Jukna, Gira, Kaveckas. . . Ar jums maža dar bohema?

Ne visus Barvainiai pažinojo.

— Anksčiau, rodos, bohema vadindavo menininkų proletariata, kuris neturėjo nei namų, nei butų, gyveno palėpėse ir mito pripuolamu uždarbiu. . . O juk jūs — aristokratijs, draugai! Jūs — mūsų laikų elitas. Jūs privileijuotoji klasė.

Kai kur girdime sakant — naujoji klasė. Jūs turite čia vilas. . .

— Pertoli nuėjote draugė. Jeigu vienas kitas ir turi, tai kokia kaina!?

— Na, kolega, tu jau irgi pertoli eini, — nutraukė kalbą naujas balsas.

— Ką čia pertoli. . . Ne Stalino gi laikai, kad negalėtume pasikalbėti, ypač pajuokauti. . .

— Mažas juokas. Juk mes negalime kitaip dirbti, kaip tik tai tuose rėmuose, kuriuos nustato ir diktuoja partija. Ką mes galime?

— Taigi. Vakar garbinome kultą, šiandien jį koneveikiame, — kažkas Barvainienui nepažįstamas įstarpė.

— Aš manau, — netikėtai įstarpė ligtai tyliai gulėjęs Barvainis, — aš manau, kad visa, ką jūs kalbate, yra mūsų dabartis. Dabartis su visais niuansais. Štai, aš „Pergalėje“ perskaičiau jau du Sirijos Giros romanus. Pirmasis, „Voratinkliai draikos be vėjo“.

— Tai įdomu! Aš esu jo autorius. Įdomu pasikalbėti su skaitytoju. Tai, kaip sakoma — rašytojo susitikimas su skaitytoju. . .

— Gerai, kolega. Aš nors ir ne rašytojas, bet kaip ir Tamsta, gydytojas. . . ir skaitytojas.

— Na, na. Tai kokia kolegų nuomonė apie mano romaną?

— Tas pirmasis kolegų romanai „Voratinkliai“ — labai gyvenimiškas. Sakytiau — nurašytas nuo mano asmeninio gyvenimo. . . Natūralus, nuoširdus. Jauti realų gyvenimą ir tiesą.

Bohemos žmonės suščiuvo. Kai kas galvas pakėlė.

— Bet — tęsė Barvainis, — kolega už tą romaną buvai pasmerktas. . .

— Na, o antras? — nutraukė kalbą apie smerkimą.

— Antras? „Štai ir viskas“? Dirbtinis, nenatūralus, užtemptas ant doktrininio kurlapo, einas ne savomis kojomis. . . Ir už jį kolega pagirtas. . . Ir aš kolegų žodžiais užbaigsiu: „Štai ir viskas“.

Tariamoji bohema nutilo. Gal galvojo, gal įjieskėjo tinkamų minčių. Ir Gira tylėjo, kaip tokiais atvejais sovietijoje esti.

Bet saulė jau leidosi. Iš jūros padvelkė vėsa. Visi pradėjo keltis. Ir Barvainiai. Bohema tačiau jiems pasiūlė už-eiti į restoraną drauge pavakarieniauti. O restorane, kaip restorane, savo atmosfera, sava tvarka. . .

Bus daugiau.

KULTŪRINĖ KRONIKA

ANTANO TAMOŠAIČIO DAILĖS PARODA

Š. m. spalio 26 d. Čikagoje, M. K. Čiurlionio vardo galerijoje, atidaroma dail. A. Tamošaičio kūrinių paroda. Paskutiniai metais dailininkas daug dirbo tapybos srityje ryškina mas savitą dailės braižą ir puo selėdamas liet. liaudies meną. Jojo kūryboje labai ryški liaudies itaka. Parodoje bus išsta tyta visai nauji, gan dideli tapybos darbai, o taip pat kelio lika akvarėlių bei litografijų.

Praeitų metų A. Tamošaičio čikagiškė paroda praėjo su dideliu pasisekimu ir plačią palankiu meno kritikų įvertinimu. A. Tamošaičio dailės darbai tiek saviti, kad bet kurioje bendroje parodoje jie išvis kitų išsiskiria.

TREČIAS „KALBOTYROS“ TOMAS

Rugpjūčio mėn. Lietuvoje išleistas trečiasis kalbininkų darbų rinkinio „Kalbotyros“ tomas. Šalia kitų darbų paskelbta: apie kai kuriuos lietuvių kalbos veiksmažodžius, žemaičių tarmių susiformavimą, nagrinėjama rusų kalbos tar mės Žarasų rajone ir kt. E.

VILNIUJE VALST.

LEIDYKLA

nutarė išleisti JAV rašytojo Theodoro Dreyserio kūrinius. Leidžiami ir seniau i lietuvių kalbą išversti kūrinių, kaip „Amerikoniškoji tragedija“ ir kiti. Visų Dreyserio raštų rinkinys sudarys 10 tomy. Vienas iš pirmųjų kūrinių „Genijus“, K. Vairo - Račkausko versta, pasirodė jau seniau. Džiaugiamasi, kad atskleidžia mas menininko (liūdina) liki mas kapitalistinėje visuomenėje. E.

VILNIAUS DAILĖS MUZĖJUJE

rugpjūčio mėn. buvo surengtos sovietinių menininkų parodos. Vienoje parodoje buvo parodyti dailininkų Kukurinų su kūrinių. Tai kartu dirbta slaptyvarde trys sovietiniai dailininkai bei grafikai (M. Kuprijanovas, P. Krylovas ir N. Sokolovas), daugiau palietę aktualijas. Kitoje parodoje Pa baltijo ir Kaliningrado srities dailininkai demonstravo kūrinius, skirtus sovietiniams kariams. E.

● Vilniuje rugsėjo 19 — 24 įvyko „tarprespublikinis simpoziumas, skirtas agrarinei istorijai“. Į Vilnių buvo suvažiuavę apie 100 sovietinių istorikų. Plenumo posėdyje buvo skaitomi referatai apie agrarinis klausimus ryšium su 1863 m. sukilimu.

VĖL IŠEINA

„MUZIKOS ŽINIOS“

Kuris laikas kai nesirodė „Muzikos Žinios“, prieš tai buvęs veiklus ir eklus vienintelis išeivijoje muzikos reikalams skirtas žurnalas.

Bet, minėdamas Vargoni ninkų sąjungos 50-ties metų sukaktuves, jau išėjo gana impozantišku numeriu, kas ypač svarbu — su gaidų priedais, ir tekste ir atskirais priedais.

Žurnalo turinys galėtų būti platesnis ir įvairesnis, jeigu muzikai, kurie muzikiniams klusimais rašo kituose laikraščiuose, tuos straipsnius spausdintų „Muzikos Žiniuose“.

Visokių atvejų reikia sveikinti „Muzikos Žinių“ pasirodymą ir palinkėti ištvermės laikyti lietuviškosios kultūros baruose, kurių vienas, būtent — muzikos — šiam žurnalui tikrai priklauso.

Gaidų priedai tekste: Juozas Naujėlis, Laikas atgimti, žodžiai Maironio; J. Zdanis, Pirmas kūrinių mokinukas, žodžiai St. Zbarsko.

Gaidų priedai atskiri: Bronius Budriūnas, Sveika, Marija — solo balsui, mišriam chorui ir vargonams; Jonas Zdanis, Mergaitė, žodžiai Maironio, — mišriam chorui.

Laikraštis ir gaidos gaunami šiuo adresu: Muzikos Žinios, 1602 So. 48th Ct., Cicero 50, Illinois, USA.

Žurnalo kaina metams tik 2 dol.

SOVIETAJ SKATINA BENDRADARBIAVIMĄ SU SKANDINAVIJS KRAŠTAIS?

Rugpjūčio mėn. antroje pusėje vak. Europos spaudoje pasirodė pranešimai apie Lietuvos Mokslo akademijos geologijos ir geografijos instituto ir tarpt. s-gos sovietų sekcijos bendrą kvietimą švedų, danų, norvegų ir suomių tyrinėtojų bendradarbiauti jau sutikę švedų ir suomių mokslininkai, ki tuose laukaima dar danų, norvegų, olandų ir rytų vokiečių tautos. Medžiaga būsimai skelbiama ir anglų, vokiečių ir prancūzų kalbomis. Pagrindinė darbų tema: geologiniai ir geografiniai Baltijos jūros baseino tyrinėjimai (sovietai lietuvių institutą pakvietė politiniais sumetimais, matyti, siekdami pabrėžti tariamą Lietuvos savarankiškumą. - E.).

● Maskvoje vykusioje 1963 m. visąsąjunginėje meninės fotografijos parodoje „Septynmetis gyvenime“ 20 darbų buvo eksponavę ir Lietuvos foto žurnalistai.

PASAULINĖS PARODOS NEW YORKE, LIETUVIŲ DAINŲ IR TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĖS KOMITETO PRANEŠIMAS.

1) Lietuvių Dainų ir Šokių festivalis, kuris įvyks Pasaulinės parodos metu, 1964 m. rugpjūčio 23 d. New Yorke, yra visų lietuvių tautinė manifestacija. Tų vietovių lietuviai, iš kurių chorai ir taut. šokių grupės vyks į šį festivalį, praeiti padėti savo chorams bei taut. šokių grupėms aukomis, padengti kelionės išlaidas.

2) Šiam festivaliui pasiroditi laiko liko nedaug, todėl komitetas prašo kaip galima greičiau, chorų bei tautinių šokių grupes pranešti apie savo dalyvavimą šiame festivalyje. Komitetas ne visų chorų bei tautinių šokių grupių turi tikslus adresus, arba tie adresai yra pasikeitę, todėl visus chorų bei tautinių šokių grupes prašo šį pranešimą laikyti oficialiu kvietimu ir nedelsiant pranešti komitetui apie savo dalyvavimą šventėje. Chorų bei tautinių šokių grupių dėsimas atsakyti, trukdys visą šventės rengimo darbą. Atsakymus bei įvairius raštus, liečiančius chorų, prašoma siųsti šiuo adresu: Mr. M. Cibas, 59 Van Nos trand Ave. Great Neck, L. I. N. Y. 11024. Tautinių šokių

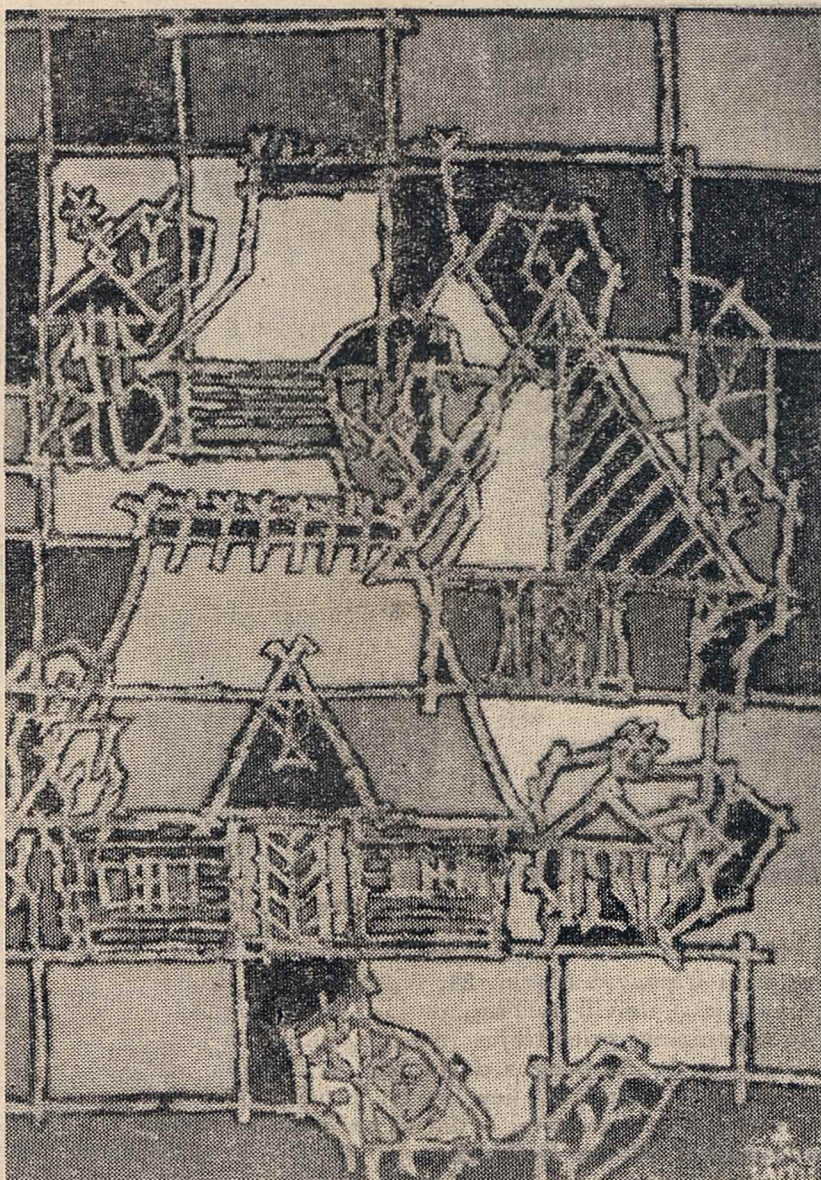
grupės — J. Matulaitienė, 188 Logan St. Brooklyn 8, 3) Choras nurodytu adresu, taip pat kviečiami registruotis kvar tetai ir oktetai.

4) Visi chorai ir kiti dainos meno vienetai prašomi pranešti, kokį skaičių ir kieno adresu reikia prisiųsti repertuarą gaidas.

5) Visus lietuvius, galinčius bent kiek dainuoti, o jaunimą — šokti, prašoma jungtis į esamus chorų ar tautinių šokių grupes, nes dainų ir tautinių šokių šventės proga reikia padidinti mažėjančias dainininkų bei šokėjų eiles. Taip pat kreipiamės į tuos, kurie yra pasi traukę iš chorų ar tautinių šokių grupių, sugrįžti ir dalyvauti Pasaulinės parodos lietuvių dienoje, Dainų ir šokių festivalyje.

Pasaulinės Parodos Lietuvių Dainų ir Tautinių Šokių Šventės Ruošti Komitetas.

● Rugpjūčio gale per Lenkijos radiją vyko Lietuvos kultūros dekada. Radijo bangomis Lenkijos klausytojams be kito buvo perduota nemaža lietuviškos muzikos ir literatūros kūrinių.

A. TAMOŠAITIS

TĖVIŠKĖS NAMAI

TREJOS DEVIKAI

VEDA DR. GUMBAS

TIRANO POEZIJA

Sirakūzų tiranas Dionisijus nusiuntė Filokseną į akmenų skaldyklas už tai, kad Filoksenas kritikavo jo poeziją. Po kurio laiko jis buvo atvestas pasiklausyti naujų tirano eilėraščių. Filoksenas, kiek pasiklausęs, atsistojo išeiti. Dionisijus sušuko:

— O tu kur!

— Į akmenų skaldyklas!

DIAGNOZĖ

Telegrafo išradėjas Samuelis Morzė buvo neblogas dailininkas. Kartą jis nutapė paveikslą, vaizduojantį žmogų mirties agonijoje. Pirmasis žiūrovas, pamatęs paveikslą, buvo jo draugas gydytojas.

— Kokia jūsų nuomonė?

— paklausė Morzė gydytoją, kuris geroką pusvalandį labai atidžiai tyrinėjo paveikslą.

Gydytojas nusiėmė akinis, atsigrėžė į Morzė ir pareiškė:

— Maliarija!

VOLTERAS TIK VIENAS

Kartą Volteras, svečiuojantis jam Fridricho II dvare, buvo pakviestas dalyvauti drauge su karaliumi išvyko valti mi. Besiirant Volteras pastebėjo, kad valtis praleidžia vandeni. Tada jis nusiėmė ir kraną.

— Jūs taip saugojate savo gyvybę, — nusiūokė karalius. — O aš nebijau!

— Savaime aišku, — atsakė „Kandido“ autorius, — karalių pasaulyje yra daug, o Volteras tik vienas.

SILPNIAUSIAS ARGUMENTAS

Pas anglų rašytoją Somersą Mohemą atėjo senukas, buvęs diplomatas, ir pasiskundė, kad jam labai nuobodu, nes nežinąs ką, turint tiek daug laisvo laiko, veikti.

— Parašykite knygą — patarė Mohemas.

Senukas prisipažino, kad jau pats apie tai galvojęs, bet, tiesą sakant, nežinąs apie ką galėtų rašyti.

Rašytojas nusišypsojo ir tarė:

— Tai silpniausias argumentas, kurį esu bet kada girdėjęs.

Meilių kare tas yra laimėtojas, kuris pasitraukia.

Seniau moterys klausdavo daktaro, ar jos galinčios turėti vaikų, o dabar jos klausia namų savininko.

Vedybos yra viešas pareiškimas privaćių intencijų.

GENIALI MINTIS

Ižymus vokiečių gamtininkas A. Humboltas susirašinėjo su žinomu prancūzų fiziku ir chemiku Gei-Liusaku. Bandymams mokslininkui reikėjo daugybės plono stiklo kolbų ir retortų. Tuo laiku šiuos indus galima buvo įsivežti tik iš Austrijos. Mokslininkas ir užsakė partiją indų. Tačiau mintinė uždėjo jiems tokį didelį mokesį, kad Gei-Liusakas buvo priverstas sugrąžinti brangų krovinį atgal. Apie savo nesėkmę jis papasakojo A. Humboltui.

— Reikia padengti kolbas plonu vaško sluoksniu, — šovė Humboltui į galvą geniali mintis, — ir užklijuoti ant jų etiketes su užrašu „Vokiškojo oro pavyzdys! Elgtis atsargiai!“

Kada kolbos ir retortos vėl atsidūrė muitinėje, tarnautojai ilgai įsėjojo savo knygose tarifų... orui. Pagaliau, nesuradę oro kainos, jie be mokesčio atidavė laboratorinius indus Gei-Liusakui.

APSIVERTĖ KARSTE

Markas Tvenas, būdamas Arizonos laikraščio meno kritiku, dalyvavo keliaujančio teatro spektaklyje, kuris rodė „Hamletą“.

Sekančią dieną laikraštis išspausdino Marko Tveno straipsnį, kuris prasidėjo tokiais žodžiais:

„Jau seniai specialistai ginčijasi, kas parašė „Hamletą“ — Sekspyras ar Bekonas. Da bar šis klausimas pagaliau gali būti išaiškintas. Reikia tik atidaryti jų karmus ir tikrąjį „Hamletą“ autorių lengvai pažinsime — jis bus apsivertęs kars te“.

Vedybos yra romansas romane, kuriam herojus miršta pirmoje daly.

● Meno saviveiklininkų apžiūroj — konkurse Palangoje dalyvavo 19 kolektyvų. Koncertus aplankė per 8000 žmonių. „Palangos Juzės“ gintaro prižas ir I laipsnio diplomas „už geriausią koncertą ir masiškumą“ i teiktas L. Ū. Tarybos saviveiklininkams. 2 laipsnio diplomą laimėjo Šiaulių „Elnio“ fabriko estradinis orkestras, 3 laipsnio — Šiaulių miesto simfoninis orkestras.

● Baltijos kurortė Gral - Mueritz įvykusioje šeštoje Pabaltijo šokių jaunimo stovykloje dalyvavo ir grupė pavergtos Lietuvos jaunuolių.

Jūs esate šalia manęs, ir aš tuo džiaugiuos. Seniai mano gyvenime buvo tokia puiki diena. — Jis pasėmė sauja smilčių, kurios bėgo pro pirštus, žėrėdamos besileidžiančios saulės spinduliuose.

Greitai artėjo vakaras. Jie net nepastebėjo, kada virš jūros lyg rūkas ėmė tvenktis pilkos sutemos, kada danguje sužibo pirmosios žvaigždės. Toli jūroje sumirksėjo laivo žiburiai; jie blyško, mažėjo ir pagaliau dingo — mažą šviesos šėšėlį prarijo naktis. Padvelkė vėsuma, ir tada ypač gerai užuosti drėgno smėlio ir jūros kvapą.

Kęstutis palydėjo Daivą iki autobusų stoties. Tai nebuvo liūdina išsiskyrimas: ji pažadėjo atvažiuoti. Dabar jis turės ko laukti. Valandos nebus tuščios. Jas užpildys laukimas. Ir jis galės kažko tikėtis. Dar kartą praeik vilčių alėja; gal būt ji nėra aklina.

Su girgždančiu trenksmu užsidarė autobuso durys. Kęstutis pamojavo ranka. Daiva nusišypsojo jam. Atrodė, kad autobusas nusiveža jos šypseną, sustingusią už lango stiklo, kuriuo šypsojosi šalti žibinto atspindžiai.

Ji užmiršo aplankyti savo draugę...

* * *

Naktį ji pažadino triukšmas viešbutyje. Koridoriuje girdėjosi žingsniai ir balsai; trinkėjo varstomos durys. Gretimam kambariui kažkas garsiai kalbėjo. Jam pasivaidino, kad už sienos dejuoja žmogus. Kas gi atsitiko?

Į duris pasibeldė.

— Ko jums reikia?

— Išeikite valandėlei.

Kęstutis užsimovė kelnės ir išėjo į koridorių. Tenai stovėjo administratorė.

— Dovanokit, kad jus prikičiau, — tarė ji. — Jūs gydytojas?

— Taip.

— Viešbutyje susirgo vienas gyventojas. Ar negalėtumėte jį apžiūrėti?

— Kodėl neiškvietėt greitosios pagalbos?

— Matot... — administratorė sutrūko. — Restorane buvo gydytojų banketas, šventė gimimo dieną. Jie dar neišsi-pagiriojo...

— Kur ligonis?

— Gretimam kambariui.

Bus daugiau.

R. LANKAUSKAS

TILTAS į JŪRĄ

Romanas.

19.

* * *

Dar nesustojus autobusiui, Kęstutis pamatė jos mėlyną žaketą. Jis buvo įsitikinęs, kad ji atvažiuos: nuojauta jo ne suklaidino.

Ji išlipo iš autobuso, laikydama atkištą skėtį, ir nusišypsojo jam.

— Labas, Daiva, — tarė jis.

— Labas. Na, matot, aš ištesėjau savo pažadą. Jūs patenkintas?

— Taip. Labai.

— Aš turiu aplankyti draugę; ji čia gyvena.

— Draugę? Suspėsit vėliau.

Žinoma, tai buvo mažą gudrybę, kuria jis visai netikėjo.

— Ką mes veiksime?

— Eime pasivaikščioti į pajūrį.

Jie nuėjo link jūros. Kaip gerai, kad ji čia! Daiva tapo iš karto pilna ir reikšminga. Rudens spalvos sušvito dar sodriai. Širdis plakė nauju ritmu. Viskas: ir saulė, ir dangus, ir jūra priklausė jiems.

— Gal išsimaudysime?

— Toks šaltas vanduo!

— O aš maudžiausi.

— Ar tik nesigiriat.

— Ne. Žmonės, gyvendami arti jūros, jos neįvertina; aš gi naudojuos kiekviena proga atsigalvinti bangose.

— Tiesa, kokią jūsų profesiją? — paklausė Daiva.

— Gydytojas...

— Pagaliau aš sužinojau, kas mano riteris.

— Argi tai svarbu?

— Ne, tačiau kartais įdomu. Aš maniau, kad jūs dailininkas.

— Kodėl?

— Jūs netipiškas gydytojas. Jums trūksta praktiško energingumo. Išžeidėt?

— Né kiek. Aš priimu tai kaip pagyrimą. Būdamas

labai praktiškas ir energingas, aš nusipirkčiau automobilį, pasistatytčiau namą, sukurtčiau jaukią miesčionišką gūžtelę, bet toks idealas manęs nevilioja. Jis baisesiai paprastas ir banalus.

— Vadinasi, jūs trokštate kažko daugiau?

— Taip. Jūs teisingai mane supratote. Aš laimingas, kad negimiau kurmiu. Eisim ant jūros tilto?

— Jis dabar visai tuščias...

— Niekas nebeeina palydėti besileidžiančios saulės. Nebėra švento vasarotojų ritualo.

— Maskaradas baigėsi, — nusiūokė ji. — Arlekinai ir pajacai išsiskirstė namo.

Pasivaikščioję jūros tilto, jie nusileido žemyn ir nuėjo pakrante. Taršydama skėčio galą žoles, Daiva įsėjojo gintaro, tačiau pasitaikydavo tik mažyčiai gabaliukai. Ji dėjo juos į delną, o paskui sužėrė ir rankinuką. Smėlyje buvo išbraižytos didžiulės raidės: MARTA 19 VAL. Kažkas, gal būt, čia pasiskyrė pasimatymą.

Saulė glamonėjo jų figūras. Jie atsisėdo ant suoliuko prie apsirangimo kabinos. Užuvėję buvo gana šilta. Kęstutis žiūrėjo į žvilgančią jūrą. Daiva nusimovė batukus (tai buvo tie patys raudoni batukai, vieną iš kurių jis taisė kavinėje) ir ištisė kojas, panerdama pėdas į smėlį.

— Jūs esate piktas žmogus, — staiga tarė Daiva.

— Piktas. Iš ko jūs sprendžiate?

— Aš žinau.

— Tačiau jūs negalvojate, kad piktas ir blogas — vienos prasmės žodžiai?

— Ne. Jokiu būdu. Aš pažįstu gerų piktų žmonių ir blogų, kurie visada šypsoji. Jūs pergyvenate kažkokį nepasisekimą. Kažkas slepia jus...

Jis susiraukė.

— Nebūkite čigonė ir neburkite.

— Matot, aš teisingai pastebėjau, kad jūs piktas.

— Gal būt. Tačiau aš negaliu būti kitoks. Aš nemoku apgaudinėti savęs, nemoku apsimesti linksmu. Tai mano nelaimė.

— Ne tai geras bruožas.

— Tik nepradėkite manęs girti, kad nereikėtų paskui nusivilti. Galvokite apie mane kaip apie piktą žmogų. Tuomet visada mažiau apsiriksėte.

— Jūs kalbat taip, tarsi norėtumėt, kad aš jūsų nemėgčiau.

— Visai klaidinga išvadą. Man malonu jus čia matyti.

KNYGOS - KNYGOS

PANEVŽIO MONOGRAFIJA REPREZENTUOJA AUKŠTAITIJĄ

Čikagoje esantis panevėžiečių klubas prieš porą metų pradėjo ruošti Panevėžio monografiją, kuri šiomis dienomis pasiekė skaitytoją. Knyga vadinta vienu žodžiu „Panevėžys“, atspausdintas auksinėmis raidėmis kietam, tamsiai raudono viršelio ir doro malonų įspūdį. Ją redagavo kalbininkas J. Masilionis, padedant ir daktinei komisijai — doc. A. Rukuižai, A. Vadopalas ir plk. P. Žilys. Jie patys, savo straipsniais, didesnę dalį teksto ir užpildė, nors iš viso ir tą knygą rašė 22 autoriai. Knyga turi 430 pusl. gausiai iliustruota ir turi keletą žemėlapių ir schemų.

Doc. Rukuiža, penkiolikojų straipsnių aprašė visas geografines ir ankstyvesnes istorines žinias, liečiančias Panavėžio sritį, o pulk. Žilys 8 straipsniuose išdėstė paskutinių 50 metų visus Panevėžio istorijos etapus (caro laikai, I pasaul. karas, vokiečių okupacija, bolševikų revkomas, gimnazijos vaidmuo, partizanai ir išsilaisvinimas), kuriuose jis pats aktyviai dalyvavo. Dr. J. Puzinas ilgiamis straipsniais davė žinių apie panevėžio proistorę.

J. Masilionis su A. Vadopalu parašė po 6 straipsnius apie kultūrinį ir ekonominį gyvenimą, o taip pat apie panevėžiečių tarmes. Kun. J. Gasiūnas labai daug žinių suteikė (7 str. aipsniai) apie bažnytinį gyvenimą.

Visi šie autoriai ir sudarė šios monografijos skeletą, o visi kiti autoriai gražiai viską papildė — daugiausia atsiminimų formoje.

Labai įdomus straipsnis apie Panevėžio Mokytojų Seiminariją rusų laikais, parašytas buv. tos seminarijos auklėtinio J. Švaisto. Pradžioje ten lietuvių visai nepriimdavo, o po 1905 m. nustatė „numeris clausus“ lietuviams — 25% ir įvedė lietuvių kalbą kaip privalomą dalyką, nors tas lietuvių kalbos mokymas turėjo paslėptą tikslą — rusinimą. 1908 m. pirmas lietuvių kalbos mokytojas J. Jablonskis buvo pašalintas už lietuvišką veikimą ir jo vieton paskirtas rusas Ivan Ivanovič Safronov, kuris lietuvių beveik neliesdavo ir jiems statydavo 5, jų ne klausinėdamas, gi rusams nors ir blogiausiai mokinosi liet. kalbą — dvejetuko nestatyda

vo. Vieną sykį direktorius taip prasitarė: Ar nežinot, ko kia didelė rusų tautos misija yra pavesta jums. Mes turime suliečinti šį kraštą su visa Rusija. Turime atitaisyti kelių amžių klaidą. Jūs arčiausiai galėsite prieiti prie vietos žmonių, nes pramokot jų kalbos ir susipažinot su gyvenimo būdu. — Tai šit kam čia mokoma lietuvių kalbos! — skaudžiausiai man tada įrėžė paširdin — sa ko p. Švaistas.

Pulk. Variakojis vadovavęs pirmam Panevėžio išlaisviniui 1919 m., duoda pilną vaizdą kovų su datomis ir to laiko savanorių kariuomenės žygius, kurie anksčiau nebuvo niekur minimi.

Gale knygos red. J. Masilionis suteikia įdomių žinių apie panevėžiečių tarmes; nors tai liečia ne vien panevėžio apyl., bet visą rytų Aukštaitiją. Pagal kalbininką, neoficialų sutarimą, aukštaičių tarmė turi keles praturtinti. Autorius paduoda praturtinti žemėlapių ir paizdžius. Panevėžys priklausio pontininkams, kurie taria: „Tau reik ont torgo ait, pėrk t vištų, žosų, ončiū“.

Puntininkų praturtinti paizdžiu: „vienų sykį ėja žydus iš Vabalnika unt Kaulėdžiū kaimų; daėja lyg Kutgirių ir či apsinakvoja vieno daržnė“, tik atsiguldami per sižegnojį; jis žinoja, kad kėpersižegnoji, tē velnē nieka ne gal padaryt“.

Rotininkų (kupikėnų) praturtinti: „Tik važiuojunt rotai krotas. Tinai yra buvi mono tē vas, dada, senėlis. Prieš vainū tinai važdavom parduot orklūs, korvas, avalas“.

Kiti autoriai praturtinti šią knygą įvairiais raštais, yra šie: J. Biliūnas (5 straipsniai), Inž. K. Germanas, Inž. P. Lešis, Agr. A. Indreika, J. Rašinskienė, E. Gruntmanaitė, J. Breivė, P. Tyrulis, J. Ignatonis, M. Ostrauskas, B. Varia, B. Žitkus ir Fortunatas. Be to daugelis asmenų yra davę įvairių žinių, tarp jų M. Krupavičius.

Ši monografija tiek turiniu, tiek formos atžvilgiu yra vertingas leidinys, kuris žymiai praturtins lietuvių istorinę literatūrą. Šią reprezentacinę Aukštaitijos knygą išleido „su sidėję panevėžiečiai“ per gana trumpą laiką. Jie nemaldavo

LIETUVIŠKA RADIO PROGRAMA

Transliuojama kas antrą sekmadienį pradedant spalio 6 d.—10 v. vak. per CFMB stotį—Banga 1410 kk. Programos vedėjas — L. Stankevičius. Tel.: 669-8834.

MOKSLAS IR TECHNIKA

KAS YRA CUNAMI IR KĄ JIS PADARO?

Ruošiantis Ramiajame vandenyne, Bikinio įlankoje, po vandeniu sprogdinti pirmąją pasaulio amerikiečių atominę bombą, buvo manoma, kad po sprogimo pakils didžiulė vandens siena, kuri pralėks vandenyną ir užtvindys Havajų salas. Tačiau to neįvyko.

Tokiai didelei jūrinei bangai sukelti reikalinga jėga, milionus kartų didesnė už atominių bombų sprogimo energiją. Ir tokia jėga egzistuoja.

Jeigu mintimis nusausintume vandenynus, tai išilgai Azijos krantų atsirastų nematytai aukšti kalnagūbriai, o jų papėdėse — siauri „ežerai“, turintieji iki 5—6 km gylio ir nusišę tikstančius kilometrų. Ju dant žemės plūtai, galingi po žeminiui smūgiai griauja kalnagūbrius. Per akimirka pasikeičia povandeninių baseinų apimtys ir vandenyno paviršius je susidaro 200 — 300 km ilgio banga. Tokios milžiniškos žemės drebėjimų arba vulkanų išsiveržimų sukeltos bangos vadinamos „cunami“.

Toli nuo krantų, atvirame vandenyne, net ir stipriausios cunami bangos yra nuolaidžios, ir laivai beveik jų neįjuna. Tačiau, peršokusius vandenyno plotus turboreaktyvinio laivinio greičiu, jos bloškia ant krantų kūbinius kilometrus vandens, viską pakelėdamos.

Per 2500 metų išliko duomenys apie 355 cunami, buvo visose žemės rutulio vandenynuose ir jūrose. Ramiojo vandenyno pakrantėje didžiausia cunami užregistruota 1755 m. lapkričio 1 d. Ją sukėlė Lisabonos žemės drebėjimas. Vandenynas iš pradžių atitraukė nuo krantų, o paskui

aukų iš visuomenės, daug nesireklamavo, o pasiimtą darbą atliko geriau negu buvo laukta.

Šią knygą pravartu būtų pa matyti ir susipažinti su jos leidinio technika visiems, kurie praeitą mėn. N. Liet. taip pat reagavo į mano pastabas dėl „Vilnius Lietuvos gyvenime“ (anglų kalba) išleidimo, sukėlusio daug ginčų ir prieštų.

Knygos Mėgėjas.

LASALLE AUTO SPECIALIST REG

SAV. G. DESROCHERS

Taisau ir dažau lengvas mašinas

7717 GEORGE LASALLE, QUE.

(Priešais „N. L.“ Redakcijos)

Tel.: garažo 366-0500

namų 366-4203

SIUNTINIAI LIETUVON

per

Kaufman's Woollens & Textiles

3997 St. Lawrence Blw. Montreal, P. Q. Tel. VI 2-5319.

Iš čia pasiūsite siuntinius savo artimiesiems

garantuotai skubiausiai ir

urmo kainomis

(30—40% žemiau rinkos kainų)

IMPORTUOJAME IŠ ANGLIJOS

geriausias angliškas vilnones medžiagas vyriškiems ir

moteriškiems kostiumams ir suknelėms.

Turime didžiulį pasirinkimą viln., kašmiro ir šilk. skarelių.

Ateikite ir išitinksite, kad čia perkant sutaupysite.

PRITAMAME UŽSAKYMUS

vyriškiems ir moteriškiems kostiumams ir paltams.

CH. KAUFMANAS

Buv. Lietuvos pilietis — Audinių fabriko Litex Kaune

vedėjas, kalbąs laisvai lietuviškai.

Sunoco Service Station

SAV. L. RUGIENIUS

2750 Ontario ST. E.,

(ties Hogan Str.)

TEL. LA 2-2372.

ILGAMETĖ PATIRTIS

VARPAS nr. 5 jau pasiekė beveik visus lietuviškos spaudos platintojus.

Norintieji jį gauti paštu, rašo šiuo adresu:

T. Briškaitis, 1214 N. 16 Ave., Melrose Park, Illinois.

VARPAS nr. 5 yra 280 puslapių leidinys.

Jo kaina 2 dol. (su atsiuntimu).

VARPE nr. 5 rašo:

J. Audėnas, H. Blazas, V. Čižiūnas, dr. K. Karvelis, J. Lanskoronskis, prof. M. Mackevičius, dr. J. Pajaujis, dr. R. Šilbajoris, P. Zundė ir kiti Leidinio redaktoriai — dr. Juozas Pajaujis. Išleido Varpininkų Filisterių draugija.

WELLAND, Ont.

WELLANDO LIETUVIŲ KOLONIJA MAŽEJA

Kelių metų bėgyje iš Wellando išvyko nemažas lietuvių skaičius, veiklių lietuvių: A. Kalvaitis, P. Neiduskevičius, St. Lekavičienė, o dabar išvyko J. ir K. Žukauskai. Išskyrus S. Lekavičienę, visi į J. A. V.

K. Žukauskas, baigęs braižyklos mokyklą, pradėjo įieškoti darbo pagal savo specialybę. Šiais metais atostogų metu išvyko į JAV ir užsiregistravo atitinkamose įstaigose darbu gauti. Greitu laiku gavo pranešimą, kad atvyktų į darbą. K. Žukauskas pasirinko kurortinę vietą — Kaliforniją. Justina Žukauskienė yra diplomuota gailestingoji sesuo, kuri ilgus metus dirbo Port Colborne General ligoninėje. Pp.

Žukauskai mano padirbėti keltą metų ir mėginti įsigyti verslą, nes jo manymu, Kalifornijoje yra geros sąlygos.

Pp. Žukauskai buvo aktyvūs lietuviškoje veikloje. Atvykę į Wellandą, suorganizavo Tautinės Sąjungos skyrių, kuris pagal šios kolonijos dydį, išvystė veiklą. Šiais metais sušelpė lietuvių tautos veikėją Vasario 16-os akto autorių ir signatarą prof. St. Kairį.

K. ir J. Žukauskai buvo B-nės rėmėjai. B-nę jie laikė aukščiausią visų organizacijų ir derino skyrus veiklą, kad nepakenktų B-nės veiklai.

K. ir J. Žukauskai priklausė ir prie SLA 72 kuopos.

Sėkmės pp. Žukauskams Dėdės Samo žemėje! J. J.

SOVIETAJ PUČIA BURBULUS

mo į Ramiojo vandenyno pakrantes rimosi nors kiek ir nušilpusios, bet labai pavojingos bangos.

Kaipgi numatomos cunami bangos? Esant povandeniniam žemės drebėjimui, susidaro cunami bangos, judančios iki 900 km-val. greičiu, taip pat seisminės bangos, sklindančios už jas 10 kartų greičiau, seisminės bangos registruoja specialios stotys. Taip nustato mas žemės drebėjimo židiny ir laiku pakeliamas aliarmas.

Apie cunami artėjimą rodo ir vandenyno lygio prie krantų svyravimas — staiga vandenynas labai greit atitraukia, jūros dugnas apnuogina mas per šimtus metrų, o kartais net per kelis kilometrus nuo krantų.

Kaip žinoma, Čilės žemės drebėjimo metu pradėjo veikti 14 vulkanų. Cunami bangos nusirito 700 km-val. greičiu ant Kurilų salų. Tačiau radijas laiku pranešė apie cunami artėjimą, žmonės pakilo ir artimiausias aukštumas ir ten palaukė, kol baigsis vandens šėlimas.

Cunami — žiaurus priešas. Pakrantčių gyventojams reikia būti visada budriems.

Pirmas burbulas apie Melnikaitę, kurį „Tiesos“ 163 numeris išpūtė ruskelis L. Rudaševskij. Nei jis žino nieko apie Melnikaitę, nei jis žino tą vietą, kur anot jo vyko savaitę užsitęsęs „Melnikaitės mūšis“ su vokiečiais ir policija, bet rašo, kaip apie tikrą dalyką. Per dūm mėlą ir nesąmonę.

Melnikaitė su trim — ketu riais rusų partizanais buvo prispirta prie Aparų ežero naktį ir rytą tos nakties, kada buvo prispirta, pasidavė ją apsu pusiai policijai. Jokio mūšio ten nebuvo, tik tai menkas su sišaudymas.

Kitas burbulas jau oficiozo „Pravdos“ pučiamas apie „Šėaros - Jasoldos kanalą, kuris sujungė Nemuną su Dniepru. Tas kanalas seniai jau yra. Tai kokia čia sensacija?

Rusams nebent tiek įdomu, kad Nemuno užtvankai reikia statyti šliužus, kurių tą užtvanką statant nenumatė. Na ir kanalą reiks pagilinti. Bet koks čia ypatingas reikalas pūsti burbulus?

Be to, ir reikalas aiškus — rusams reikia apeiti Gibraltarą ir Viduržemio jūrą. Tą reikalą diktuoja pasiruošimai karui. Tai ir šio burbulo priežastis.

M. MAČIUKAS

VYRIŠKŲ IR MOTERIŠKŲ RŪBŲ SIUVĖJAS

AUKŠTOS KOKYBĖS RANKŲ DARBAS ANGLIŠKOS IR ITALIŠKOS MEDŽIAGOS

Kostiumų kainos (su vienu kelnėmu) \$65, \$75, \$85 ir \$95.

Atskiros kelnės nuo \$15 iki \$25.

79 ir 81 St. Zotique St. E.

Tel. CR 7-0051. MONTREAL.

Baltica Investment Corp.

Autorizuotas kapitalas \$ 120.000

J. Skučas, Prez. RA 2-6152 6966—44 Ave. Rsm.

Superkame sklypus ir žemę Montrealyje bei apylinkėse.

Už indėlius mokame 8% dividendą.

SIUNTINIAI

visų rūšių pačių klientų supirktų daiktų ir per Angliją ir Daniją pagal esamus pavyzdžius, visi apdrausti, per JANINĄ ADOMONIENĘ.

Kreiptis: 1674 Couvrette St., Ville St. Laurent, Montreal, P. Q. Tel. RI 4-6940

BALTIC WOODWORK CO.

Daromos įvairios durys, langai, virtuvės kambarai ir kiti įvairūs medžio dirbiniai.

K. KIAUŠAS ir J. ŠIAUČIULIS.

Adresas: 547 Lafleur Str., LaSalle.

Montreal, P. Q.

Tel. DO 6-3884

Įvairūs

DRAUDIMAI

Vacys Žižys

Istaigos VI 2-1427.

Namų 366-9094

J. Gražys

KAILIŲ SIUVĖJAS.

SIUVU, PARDUODU.

Taisau ir Remodeluoju.

6396 Bannantyne, Verdun.

Tel.: dienomis AV 8-2352.

PO 6 val. PO 7-6183.

A. NORKELIŪNAS

Commissioner of the Superior Court of Montreal

MONTREAL ENTERPRISES REG'D.

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDMAS.

... 6695—35-ta Ave., Rosemount (kamp. St. Zotique)

Montreal 36, Que.

Tel. RAYmond 7-3120.

ME7-6727

DE LUXE CLEANERS

Sav. P. RUTKAUSKAS

117 — 6th Avenue,

Lachine.

BELLAZZI-LAMY, INC

DO 6-6941

7682 Champlain Blvd.

LaSalle.

Įvairi medžio statybinė medžiaga. Durys, langų rėmai.

Insuliacija, Ten-Test, Masonite, statybinis popieris.

TORONTO

PAKELĖS STOTIS

Reportažas iš Grimsby

Brešančiuose vynuogynuose ir nokstančių vaismedžių soduose skęsta Grimsby mieste. Tik pradeda tamsėti vynuogių kekės, prinokę persikai, slyvos, paraudę obuoliai ir kriaušės savo gausumu sveria šakas ir bekrastė visuma ištįsta į vientisą, didžiulį sodą. Grimsby miestelis nedidelis, maždaug Jonišio dydžio, kukliai prisiglaudęs prie karalienės kelio, dalinai atsirėmęs į Ontario ežerą yra pusiauikelėje tarp Hamilton ir Niagara Falls. Jie gu ne užterštas ežero vanduo, vasarą būtų ideali kurorto vieta, o rudenį neišsemiamu gėrybių šaltiniu — vaisias. Pakelėse gausu specialiai įrengtų prekyviečių su gausybe vaisių ir tik ką prinokusių, pirmom vynuogių kekėm.

Važiuojant į Niagara Falls keliu Nr. 8, miestelio pakraštyje tuojau už naujų apartamentų, išnyra Sunoco benzino stotis. Stambių medžių fone šviesus pastatas išsiskiria lengvu patrauklumu, o žydrųjų gelių kliombos spalvingai įrėmina pakelės mechaninę stotį. Pamačius šią patrauklią vietą, mašina kažkaip nejučiomis pasuka iš kelio ir sustoja prie benzino pylimo tankų. Dvi pompos su automatiniais kaisais ir kiekio skaitliukais stovi viduryje esančiame kieme. Jų tarpe ant specialių padėklų su krautos alyvos skardinėmis ir įvairių kitų paskirčių dėžutėmis. Garaže prie aukštai iškelto mašinos darbuojasi pora vyrų.

Pamatę sustojančią mašiną, vienas iš jų skubiai artinasi prie atvykusio keleivio.

Tai pats stoties šeimininkas J. Šimkus. Jis čia išsikūręs jau prieš metus ir atrodo vis labiau suaugęs su šia vieta. Anksčiau gyvenęs Toronte, bandęs kitas galimybes, Šimkus pasirinko šį ramų ir patrauklų provincijos kamputį.

Pradžioje, kaip ir kiekvieną atvejų, buvę sunkiau versis. Žmonės laikėsi rezervuotai naujojo šeimininko atveju. Reikėjo ištvermės ir kantrybės kol reikalai pradėjo pamažu gerėti. Ne retas, buvęs abejingas, kaimynas ar dažniau pravažiuojąs keleivis, kartą pa bandęs, įvertino jaunojo prekybininko patarnavimą. Mašiną pradėjo pakartotinai užsukti, darbai daugėjo, reikėjo įieškoti pagalbininkų. Žmonės vis dažniau sustojo pasipildyti skysto kuro baką, pasitepti mašiną, pasiimti vieną, kitą skardinę alyvos ar nusipirkti naują padangą. Taip klientai daugėjo, produktų poreikis vėliau didėjo ir Šimkus pamatė, kad pasirinktoji vieta ne tik patraukli, bet darosi kas kartą pelningesnė. Svarbiausia, kad žmogus pats sau šeiminiškai ir gali savarankiškai vesti prekybą, gali tvarkytis kaip tinkamas, padėti atvykusiam keleiviui, o atliekamam laiku prižiūrėti jaukią vietą puošiančias gėles.

S. Pranckūnas.

Atkelta iš 3-čio psl.

morės Neringos sporto klubo narys ir Marylando valstybės europietiško futbolo jaunių komandos dalyvis.

TRUMPAI IŠ ISEIVIJOS

— Chikagos Draugo sporto klubo red. pakviestas J. Soliūnas. Buv. red. P. Žumbakis tęsia toliau mokslą ir rodo į ciklą atvyksta tik savaitgaliais.

— Toronto Vyčio krepšinio klubas, silpnos sudėties, pralaimėjo Ročesterio Sakalui 25:29, o vyrai 24:53.

— Draugiškose futbolo rungtynėse Chikagos Lituanica sužaidė lygiomis — 2:2 prieš vokečių klubą, o jauniajai pirmenybių rungtynėse nugalėjo Youths 3:0.

TRUMPAI IŠ LIETUVOS

— F. Karoblienė 800 m nu bėgo per 2 min. 8,9 sek. Tai naujas Lietuvos rekordas.

— Pabaltijo šaudymo iš lanko pirmenybėse lietuvių komanda užėmė paskutinę vietą. Moterų grupėje, individualinėse varžybose, meistrės vardą laimėjo šiaurietė A. Mačiukaitė.

— Pradėtos Lietuvos rugby pirmenybės. Pirmosios rungtynės: Politechnika — Technika 19:19, Kauno Banga — Vilniaus Mokslas 25:5.

— Draugiškose rungtynėse Anykščių Puntukas nugalėjo Rokiškį 11:0, o Vitebsko Dvina (Sov. Sąj.) B klasės dalyvis) Kretingoje įveikė vietos Miniją 4:1.

Sovietų Sąjungos aukšto lygio krepšinio pirmenybės pradedamos gruodžio 1 d. Lietuvai atstovaus net keturių komandų: Vilniaus Ki birkštis ir Kauno Politechnika (moterų) ir Vilniaus ir Kauno Žalgirio vyrai.

— 3 km. kliūtiniam bėgime naujas K. Orento Lietuvos rekordas — 8 min. 36,2 sek. šiemet pasaulyje yra ketvirtas, o pasaulio sporto istorijoje — keturioliktas. Už paverptos Lietuvos rekordą, geresnes pasekmes turi tik Belgija, Lenkija, Sov. Sąjunga, rytinė Vokietija ir Vengrija.

— Sov. Sąjungos A klasės pirmenybėse Vilniaus Žalgiris pagaliau nugalėjo Čeliabinską 4:0. Šis laimėjimas dar nenusitūmė pavojaus nuo iškritimo į B klasę.

TAUPYK IR SKOLINKIS TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE

„PARAMA“

Būstinė: LIETUVIŲ NAMAI

1129 Dundas St. West, Toronto 3, Ont., tel. LE 2-8723

Už santaupas moka nuo 4¼% iki 5%.

Už asmenines paskolas ima tik 7½%.

Už paskolas ir — morčiųius — 6½%.

Paskolos mirties ir invalidumo atveju apdraustos.

Visų narių gyvybė apdrausta santauų dydyje, bet nedaugiau \$2,000.00.

„Paramos“ nariais gali būti kiekvienas lietuvis, gyvenantis Kanadoje.

Kasos valandos:

dienos metu nuo 10 val. iki 1 val. 30 min. kiekvieną dieną, išskyrus šeštadienius ir sekmadienius,

o vakare nuo 4 val. 30 min. iki 8 val. 30 min.

tiktai pirmadieniais ir penktadieniais.

SĖJA

Tautinės, demokratinės minties mėnesinis lietuvių laikraštis.

Leidžia ir redaguoja: J. Lazauskas.

Eina dešimtį metų.

Administracijos adresas: JUOZAS URBELIS.

1649 N. Broadway, Melrose Park., Ill., USA.

Prenumerata: JAV ir kitur 3 dol. metams.

Lengva pirkti

JŪS GALITE PIRKTI KANADOS TAUPYMO LAKŠTUS GRYNAIS AR MOKĖDAMI DALIMIS. PIRKITE IR TAUPYKITE, ATSKAITYDAMI IŠ ALGOS, BANKUOSE, AR PAS INVESTAVIMŲ ATSTOVUS, ŠERŲ AGENTUS, TREŠTŲ AR PASKOLŲ KOMPANIJOSE.

JIE GAUNAMI PASKIROMIS SUMOMIS: \$ 50, \$ 100, \$ 500, \$ 1,000 IR \$ 5,000 IKI \$ 10,000 NUSTATYTOS ASMENIUI SUMOS.

JIE TINKA KIEKVIENAI KIŠENEI.

Paverčiami grynais

JŪS GALITE KANADOS TAUPYMO LAKŠTUS BETKADA PAVERTI GRYNAIS PILNOJE SUMOJE IR DAR GAUTI PALŪKANAS. KADA PINIGAI JUMS REIKALINGI, UŽPILDYKITE LAKŠTŲ IŠPIRKIMO FORMĄ IR PRISTATYKITE BANKUI.

JŪS GAUSITE PINIGUS TUOJ PAT.

KANADOS TAUPYMO LAKŠTAI GERESNI NEGU GRYNI PINIGAI.

Gera laikyti

JŪS GAUNATE KANADOS TAUPYMO LAKŠTŲ PALŪKANAS KIEKVIENŲ METŲ LAPKRIČIO 1 D. — 4½% UŽ PIRMUOSIUS 2 METUS;

5% UŽ SEKANČIUS 6 METUS; IR 5½% UŽ LIKUSIUS 4 METUS, GAUDAMI 5.03% VIDURKĮ PALŪKANŲ, SUĖJUS PILNAM TERMINUI.

LAIKE 12 METŲ \$ 100 LAKŠTAI BUS VERTI \$ 160.

CANADA SAVINGS BONDS/63

CSB-15

ST. CATHARINES, ONTARIO PRANEŠIMAS APYLINKĖS LIETUVIAMS

KLB St. Catharines Apylinkė spalio 27 d. 11 val. Tėvų Pranciškonų koplyčioje šaukia metinį narių susirinkimą. Susirinkime bus svarstoma ši dienotvarkė:

1. Susirinkimo atidarymas.
 2. Susirinkimo pirmininko rinkimas.
 3. Praeito susirinkimo protokolo skaitymas.
 4. Valdybos pranešimas.
 5. Kasininko pranešimas.
 6. Šalpos Komiteto pranešimas.
 7. Revizijos komisijos pranešimas.
 8. Valdybos rinkimas.
 9. Revizijos komisijos rinkimas.
 10. Klausimai ir sumanymai.
 11. Susirinkimo uždarymas.
- Nesidarius kvorumui, už valandos šaukiamas antras susirinkimas, kuris skaitysis teisėtai.

B-nės Valdyba.

VILNIAUS KRAŠTO LIETUVIŲ SAJUNGOS ST. CATHARINES SKYRIAUS NARIŲ ŽINIAI

1963 m. spalio 20 d., sekmadienį, 2 val. p. p. pirmininko Jono Lelevičiaus bute, 18 Elberta St., St. Catharines,

Ont. Šiuo metu nepaprasto istorinio įvykio informavimui ir diskusijoms šaukiamas VKL S-gos skyriaus narių susirinkimas. Kartu bus aptarti ir vietos tolimesnės veiklos užplana vimai.

Skyriaus Valdyba.

PARAPIJOS ŠVENTĖS PROGRAMA IR LAIKAS

Ši parapijos šventė siekia išvengti visų didesniųjų parengimų ydos — programos užsitiesimo. Galutinai paaiškėjus „Dainavos“ ansamblio programai, atrodo, gali tapti sutruminti mūsų vietinę programą išskiriant tautinių šokių pasirodymą. Toronto ir Hamiltono liet. tautinių šokių grupės yra vistiek maloniai prašomos dalyvauti mūsų parapijos šventėje.

Taip pat jau susitarta su KLB Taryba, jog šeštadienio popietinė sesija — paskaita baigsis bent pusę valandos prieš koncertą, nes programa bus pradėta tvirtai punktualiai 6 val. vakaro. Po gen. konsulo dr. J. Žmuidzino įvadinio žodžio jokių kalbų nebus nei lietuvių nei anglų kalba.

Tuo būdu siekiama atsistoti

IŠ VLIKO VEIKLOS

Šiomis dienomis VLIKAS išleido Eltos anglų kalba biuletinį nr. 7, kurio turinyje yra: a) lietuvių menininkų ir rašytojų pasipriešinimo dvasia prieš okupacinę liniją Lietuvoje, b) dvivėdė komunistų politika religijos atžvilgiu, c) asmeniškai dirbantieji žemės sklypeliai pagrindiniai žmonių pragyvenimo šaltiniai, d) kvailinginės valdžios instrukcijos, e) Sibiran ištremtų lietuvių malda, f) laisvųjų lietuvių brolių Mekų kino filmas Hallelujah the Hills, suktas Vermont valstijoje laukai aukštai įvertintas, Baisių Birželio įvykių Pabaltijoje, laisvame pasaulyje minėjimų atgarsiai ir Lietuva bei Pabaltijo valstybės liečiančių knygų, išleistų svetimomis kalbomis, apžvalga.

visų pageidaujamuose rėmose. Tikėkimės, tikrai pasiseks. Šventės rengimo komitetas.

A. E. Mc KAGUE, Q. C.
Barrister and Solicitor

Advokatas ir Notaras.
Tel. EM 4-1394, EM 4-1395
1008 Northern Ontario Bldg.
330 Bay Street.

PADEKA

Didelę padėką reiškiamo mūsų namo įkurtuvių rengėjams: p. Ed. Gudaičiui, p. S. Stankevičienei, p. Zenaitienei, šeiminkams, kurios tiek daug rūpesčio ir darbo įdėjo visus gardžiai pasotindamos. Visiems prisidėjusiems vienu ar kitu darbu ir visiems dalyviams, parodžiusiems tiek daug draugiškumo. Ypatinga padėka Tėvams Pranciškams: Tėvui Barnabui ir Tėvui Vytautui OFM. Didelę padėką dalyviams iš Hamiltono, St. Catharines ir Niagara Falls. Visos šeimos gili padėka visiems už taip brangias dovanas, kurios visada primins mums Jūsų didelį draugiškumą.

Stasė, Aloyzas ir Aloyzas Viskontai.

38, Barron St. Welland, Ont.

Lietuviai advokatai

NEIMAN, BISSET & SEGUIN
Barristers, Solicitors,
Notary Public.

35 Heyden Street
(netoli Bloor ir Yonge)
Toronto 5, Ont.
Tel. Office WA 4-9501
Res. BE 3-0978

HAMILTON

MES VEIKSIME IR PAREIĞA ATLIKSIME

Mūsų organizacinis gyvenimas išsivijioje laikui slenkant ne stiprėja. Tad, atrodo, turėtume palankiai vertinti, jei veiklos bare vienur kitur pasireiškia šviesesnių pusių, ar tai žadinamos naujos jėgos, ar užpildoma kuri jaučiama organizacinė spraga. Ir naujų vienetų organizavimas yra be abejo teigiamas veiklos fakto rūšis. Yra tautiečių, kurie laiko si gan rezervuotai, kiek tai liečia visuomeninį išpareigojimą, tačiau noriai dalyvauja veikloje, kada veikimo sritis jiems yra arčiau prie širdies. Taigi bus jau nemažas laimėjimas, jei į besikuriantį vienetą įsijungs kad ir nedidelis tautiečių būrelis.

Tomis mintimis vadovavosi veteranai, svarstydami reikalingą suburti narius į vieną šeimą, kad sustiprins mūsų bendrą darbą. Veteranų užsimejimas susilaukė kritikos ir užsipaoli mo. Kelias atvejais buvo pasi sakytas spaudoje, girdi, turime ir taip per daug organizacijų, ar nereikėtų jas mažinti. Tik gaila, autoriai nepaaiškino, kaip jie įsivaizduoja tą siūlomą organizacijų mažinimą. Kokia iš to numatoma nauda? Abejotina, kad tuo būdu pagyvėtų likusių organizacijų veikimas. Todėl ar būtų išmintin ga daryti sau nuostolių?

Tarp kitų klausimų kolonijoje buvo plačiai diskutuojamas veteranų skyrusio egzistavimo tikslas. Net narių tarpe teko girdėti įvairių pasisakymų. O tikslas yra toks paprastas ir aiškus: dirbti idėjinį lietuvišką darbą. Šiais sumaterialėjimo laikais gal kai kuriems tai at rodo nerealu, nepraktišką. Kai kam tik daiktinė vertybė turi prasmę. Bet lygiai gerai žinoma, kad žmogus turi ir dvasinių poreikių. Kiekvienas sąmoningas tautietis turi natūralų jausmą — meilę savo gimtai jam kraštui. Tas meilės žiburėlis rusena daugelio širdyse. Jie norėtų savo kenčiančiai tėvynei padėti. Bet kaip, kokių būdu? Klatingas ir žiaurus okupantas yra uždėjęs savo priespaudos leteną ir ne tik išnaudoja kraštą ekonomiškai, ne tik prievartauja ideologiškai, bet kas ypač pavojinga, — okupantas varo sistemingą nutauginimo, rusinimo darbą. Jei ekonomikai iš čia ne ką galime pagelbėti, nebent pasisąsami artimesiems siunti nėlius, tuom juos paremdami ir moraliai, tai kovoti išsivijoj su rusinimu yra geresnės sąlygos. Laisvoji spauda, viešojo nuomonė yra didelė jėga. Dirbdami organizuotai, galime tą jėgą plačiai panaudoti. Okupantas per savo agentus stebi mūsų išsivijios gyvenimą, seka mūsų spaudą. Ji be abejo turi įtakos į okupacinės politikos nustatymą. Mūsų laisvinimo veiksniai budi. Kiekviena proga jie kelia balsą prieš okupanto nuožmų jungą, jo daro ma kraštui skriaudą, jo vykdo ma genocidą. Gi kitos bendrinės organizacijos, jaunimo sąmbūriai ir kiti junginiai rūpina si lietuviškos išlaikymo ir stiprina politinių veiksmų veiklą. Taigi mūsų didesnis organizacinis suvienijimas yra stiprus ginklas prieš okupanto vedamą rusinimo politiką ir jos okupacinį režimą.

Mūsų skyrius sudaro tik mažą grandį, mažą sraigtelį tame didžiuliam lietuviškos veiklos mechanizme. Bet kiekvienas toks sraigtelis, kokio dydžio jis bebūtų, yra reikalingas, yra svarbus, kad tas mechanizmas gerai, tiksliai veiktų. Tad visos kalbos, kurios mūsų veiklą silpnina, — lietuviškam reikalui nepatarnauja. Mes aiškiai ir atvirai pasisakykime tiems abejonių skleidėjams, tiems mūsų darbų stabdytojams: Mes veiklos baro neapleisime, dirbsime ir mūsų pareigą išsivijioje, pagal išgalas atliksime.

Ramovėnas.

RETOS IŠKILMĖS

Rugsėjo 29 d., neįprastu sekmadienio laiku (4 val. p. p.). Aušros Vartų par. bažnyčia aklina užsipildė atiduoti pagarbą parapijos vadovui prel. dr. J. Tadaraskui. Per eilę metų matydami ne tik dvasinių reikalų plotmėje, bet tautinio bei meninio darbo arenoje visada esant pirmuoju, nenuostabu, kad bažnyčia užpildė netik hamiltoniečiai, bet ir buvo labai daug nepažįstamų veidų iš tolimesnių apylinkių. Iš to matyti; kad prel. dr. J. Tadaraskas yra ne vien Hamiltono kolonijos ryškiausia asmenybė, bet jo įtaka pasiekia daug toliau. Šią malonią progą, pagerbiant jo pakėlimą į prelatus ir 50 metų gyvenimo sukaktis, gražiai nupasakojo svečias savo pamoksle, palinkėdamas Jam dar ilgai vadovauti lietuvių dvasios ir tėvynės labui. Iškilmingai pamaldų metu giedojo pilnas A. V. parapijos choras, diriguoja mas sol. V. Verikaitis, talkininkaujant vargonais muzikui St. Gailevičiui ir sol. Vaclo. Zemelytei iš Toronto. Įvertinti namų gerb. preloto idėją darbą Hamiltono jaunimo organizacijų veikloje, bažnyčia puošė „Širvintos“ ir „Nemuno“ tunų ir ateitininkų vėliavos, sto vint sargyboje uniformuotam jaunimui. Po pamaldų, sugie dojus Tautos Himną ir atidavus pagarbą išnešamoms vėliavoms, visi skubėjo į Knight of Columbus salę, kur vyko pagerbtųjų vaisės.

VAJUS TAUTOS NAMAMS

129-toje savaitėje vėl buvo didžioji Toronto ženklė! 6 to rontiškiai lietuviai prisidėjo po \$100, bendra suma \$600 ir vajuas rezultatą pakėlė iki \$124,400. Ištvėringas mūsų visuomenininkas ir ilgametis lietuviškos radijo programos išlaikytojas ir vedėjas Jonas R. Simanavičius iškėlė \$100. Stambus Toronto lietuvis verslininkas ir vienintelis Kanados je tūkstantinių aukų mecenatas („Draugo“ literatūros premijai ir kitiems) iškėlė Liet. Namams šimtą. Prekybininkas Jonas Beržinskas įnešė ir gi šimtą dolerių. Po šimtinių pažadėjo Petras Gečas, Vitas Zauniariavičius ir Jonas Žiurinskas. Priimkite LN v-bos ir visų narių gražiausią padėką!

Atskirą padėką reiškiam P. Gečiui už suteiktą St. Bakšiui nakvynę ir nuosirdų priėmimą.

Koks nuostabiai įdomus ir pilnas staigmenų didysis Liet. Namų Hamiltono įsigijimo darbas! Kada Hamiltono lietuvių perėjo į pozicinį karą ir LN įsigijimo frontas čia stabilizavosi, visai nelauktai su šviežiomis jėgomis į pagelbą ateina kaimyninis Toronto, kuris jau kelinta savaitę savo efektyvia pagalba pakreipia LN darbą ir dinaminę fazę ir sustiprina visų abejojančių vil

SAULT ST. MARIE, ONTARIO „KONSERVATORIŲ TVIRTOVĖ“.

Mūsų miesto rinkimus į Ontarijo provincijos parlamentą, kaip ir paskutinius beveik porą dešimtmečių, laimėjo prog. konservatorių atstovas vietos advokatas Arthur Wishart. Jis pakeičia mūsų miesto konservatorių atstovą C. H. Lyons, kuris mirė pernai rudenį. Rinkimų rezultatų gal ir nereikės gailėtis, nes kiek žinome ir matome, tai Ontario provincijos vyriausybė gana sėkmingai tvarkosi ir valdo, o naujasis mūsų miesto parlamento narys kažkodėl atkreipė dėmesį į negausius mūsų miesto lietuvių ir rinkimų išvakarėse pats, lydimas mūsų tautiečio Beniaus Dabulskio ir konservatorių partijos rinkiminės kompanijos vadovo, aplankė daugelį mūsų tautiečių.

Vietos dienraštis „Sault Star“ šiuos praėjusius rinkimus vadina pačiais greičiaisiais mūsų miesto istorijoje, nes Mr. Wishart laimėjo savo vietą Ontario parlamente jau po 24 minučių nuo rinkimų punkty uždarymo. Tą patį vakarą šis naujasis parlamento atstovas vietinių indėnų vado buvo priimtas garbės nariu į Gardenriver indėnų bendruomenę ir ta pačia proga gavo

NIAGAROS PUSIASALIS

NETIK GERAI SEKASI,

Ypatingai gerai sekasi šiemet Parapijos didžiųjų šventei. Ranka ranson dirba visai darniai, gražiai ir entuziastingai. Aną dieną įvyko prieš pasuktinis posėdis, kuriame dalyvavo parapijos atstovai iš visų

tis, kad didieji Tautos Namai Hamiltono atstovai!

Lietuvių Namai per rugsėjo mėnesį gavo \$800, neskaitant pažadų. Laukiame, kiek atneš spalės. Sk. St.

DAR GAUTA AUKA

Prieš keletą metų, parėmiami skautiškos veiklos, buvo suorganizuoti rėmėjų būreliai. Tautiečiai pagal savo pasižadėjimą kiekvieną mėnesį skirdavo po labai mažą sumą, kad gražiausia jaunimo organizacija skautai, galėtų gyvuoti. Įsi steigus skautams remti dr. jai, tam pačiam tikslui, per kelis viešus parengimus, buvo su telkta šiek tiek lėšų, kas leido apsieiti be aukų rinkimo. Ne mažas būrelis pasižadėjusių tautiečių, dar savo auką atiduodavo, bet tarp daugelio už mirštamų dalykų, ilgai nusi simiršo ir šis pažadas — būreliai užsidarė. Rugsėjo 29 d., vienas asmuo iškėlė už 6 mėn. savo auką — 6 dol. Už taip mielą mums padarytą gestą, skaut. remti dr. jos v-ba p. Stosienei reiškia nuosirdžiausią ačiū. Dar galime pridurti, kad pp. Stosiai yra jau davę 35 dol. stovyklavietės įrengimui, kas po prel. dr. J. Tadarasko paskirtų 500 dol., yra antroje vietoje mūsų kolonijoje.

— Skautų stovyklavietei įrengti 1 dol. aukavo p. J. Mikalauskas. Ačiū. V. P.

TAUPLYK IR SKOLINKIS KOOPERATINIAME BANKELYJE

„TALKA“

Išduodamos asmeninės paskolos iki 3,000 dol., morgičių paskolos iki 60% turto vertės. Nemokamas gyvybės ir paskolų draudimas. Pilnas čekių patarnavimas.

Darbo dienos:

Pirmadieniais — penktadieniais 9 val. — 1 val. p. p. Antradieniais ir penktadieniais 5 val. — 8 val. vakaro. 21 MAIN ST. E. Room 207. Tel. JA 8-0511

Penmans

WARRANTED MADE IN CANADA

KNIT-GOODS

Apatiniai-kojinės-T-marškin.

GP 2-5

vardą „Ogemaw“, o tai reiškia „tautos vadas“...

SVEČIAS IŠ TORONTO

Visą vasarą vegetavusioje ir beveik uždarytoje vienoje miesto darbovietėje „Domion Bridge Co. Ltd.“ (apdirba įvairių statybų plieną) darbo reikalai vėl pasitaisė, o tas matoma iš to, kad šaukia darban atleistus darbininkus, o kai kurie specialistai, kaip pavyzdžiui braižytojai, yra net skolinami ar „prikomandiruojami“ iš kitų šios kompanijos darboviečių.

Tokios rūšies svečias mūsų mieste yra ir torontieškas tautietis Sigitas Krasauskas, kuris nu mato čia pasilikti ne mažiau 6 savaites. Šiam simpatingam ir labai jau džentelmeniškai did miestą reprezentuojančiam tautiečiui mūsų miestas yra jau pažįstamas, nes panašiam braižy klos darbu iš Toronto jis jau buvo mūsų mieste prieš kelis metus. Tautietis Sigitas Krasauskas yra palikęs savo šeimą Toronte, tačiau nežiūrint ilgą darbo valandų, jis yra pasiryžęs savaitgalius mūsų miesto apylinkėse pamedžioti ir pažu vauti.

Korespondentas.

PUSIASALIS

BET IR MALONU DIRBTI.

so Pusiasalio. Pasirodo, jau visas atlikta, susitarta, paruošta, beleiška smulkesni dalykai ir žinoma, jau praktiškas darbas, kuris pareikalaus daugelį rankų. Laimei jų yra, nes visi mielai nori padėti. „Dainavos“ chorui, kurį sudaro apie 100 žmonių, jau pasamdytas ir viešbutis — vienas geriausių St. Catharines „Welland Hotel“. „Dainavos“ atstovai lankėsi vietoje ir rado, kad Merritono salės didžiulė scena pilnai tinka jų koncertui ir veikalui.

Posėdyje, dalyvaujant bendruomenės p-kui J. Šarapnicui, taip pat buvo smulkiai aptartas K. L. B. Krašto Tarybos atstovų priėmimas, globa ir jiems reikalingų salių reikalas. Viskas ir čia susitarta darniausiai ir gražiausiai ir susiskirstyta pareigomis. Informaciją teiks atstovams valdybos narys Pranas Dauginas, tel. MU 2-0210, reikalui esant, jis nurodys kelią. Tam reikalui budės pora mašinų. Taip pat bus sudaryti privačių butų adresai, kur kas bus patalpinti. Kitiems bus viešbučiai parūpinti iš anksto, kaip kas pageidaus. Vairas.

UOLUS JAUNIMO RĖMĖJAS

Vinintelė pusiasalyje jauni mo organizacija yra skautų „Žalgirio“ vietininkija. Ji il gus metus čia gražiai veikia, remiama skautų rėmėjų organizacijos ir paskirų asmenų.

Dėkingi yra vaikų tėvai, kad lietuviškas atžalynas nepaliktas svetimame krašte ne aiškiam likimui, bet kruopščiai su atsidėjimu ir pasiaukimu auklėjamas tautinėje dvasioje mūsų tėvynės ateiviai. Už tai didelė padėka priklauso vietininkijos skautų vado vams: M. Gverzdienėi, P. Balsui, A. A. Šetikui, B. Simonaičiui, V. Žemaitienei ir dvasios vadovui tėvui Barnabui Mikalauskui, kuris, be savo pareigų vietininkijoje, dar pasižiūri mi ir uoliu rėmimu finansiskai. Naujai įkurtai Toronto stovyklavietei šią vasarą paauguko du šimtus dolerių. Grupei skautų, stovyklavusių stovykloje, apmokėjo visas išlaidas, kas sudarė irgi keletą šimtų dolerių. Vietos skautams per rėmėjų organizaciją paauguko 60 dol. (pagal aukų lapą 50 dol. ir skautų rėmėjų gegužinės metu 10 dol.). Visada leidžia naudotis skautams vienuolyno patalpas. Dažnai skautus vaišina ir daugeliu kitais, čia ne paminėtais, atvejais yra parė

JUOZAS AUDENAS

Ekonomistas
Tarpininkaujama Mutual Funds investavimams:
109 Warwick Street
Brooklyn 7, N. Y.

SUDBURY, ONTARIO

TAUTOS ŠVENTĖS MINĖJIMĄ

Briedžiai mieste

Kada „prisiekusieji“ Sudburio medžiotojai išvyko šimtus mylių į apylinkės miškus „mūsų“ — briedžių medžioti, šiegi, pasirodė miesto ribose. Š. m. rugsėjo mėn. 29 d., gražią sekmadienio popietę, šiaurinėje miesto dalyje, Golf Club aikštėje, didžiulis „mūšas“ iš garsinės keletą „golfininkų“ ir nebijodamas aplinkui susirinkusių žiūrovų, palengva nužygiavo Frood — Stobie kasyklų link.

TUMO - VAIŽGANTO ŠEŠTADIENINĖ MOKYKLA

spalio mėn. 7 d. pradėjo mokyklą. Pamokos vyksta kiekvieną šeštadienį, 9.30 v., Šv. Tomo mokykloje, Drinkwater Str.

Šių metų mokytojai: kun. Antanas Sabas, Vytautas Grišius ir Beatrice Zlatkuvienė.

Tėvų komitetą sudaro: Vincas Stepšys, Vladas Skverekas ir Salomėja Poderienė.

OAKVILLE, Ont.

OAKVILLES LIETUVIŲ BENDRUOMENEI 10 METŲ

Rodos, tai labai trumpas laikas tarpas, bet kiek per tuos dešimt metų pergyventa, ar kas dabar prisimins ir tinka mai įvertinti tuos kelius ir keliu, kuriais vaikščioti, sielos, ginčytasi...

Oakvilėje pradžioje buvo tik tai pp. Frenzeliai. Iki 1953 metų jie čia buvo vieni. Tiesą, pp. Frenzelius žinojo daug gumas Toronto lietuvių ir juos lankydamas. Beje, ponų Frenzelių pavardė ir Oakvilles vieta gerai žinoma ir okupuotoje Lietuvoje... Bet kai 1953 m. čia buvo atidarytas Fordo fabrikas, Oakvilėje įsikūrė daugiau lietuvių, kurių kai kurie, kaip Juozas Juodviršis, čia ir amžiną atilsį sau rado.

Gyvyvų gi susirinko apie šimtinę. Jie 1953 m., visų lietuvių pavyzdžiu, sudarė Kana dos Lietuvos Bendruomenės apylinkę. Frenzelis, žinomas socialdemokratas, plačiai žino mas veikėjas, dalyvavo pirmoje valdyboje. Bet daugiausia bendruomenei čia dirbo demokratas M. Ramanauskas, o nuo 1960 metų pirmininkauja mokytoja P. Ancevičienė, kuri ne tik dirba kaip KLB apylinkės pirmininkė, bet ir kaip mokytoja.

BIBLIOGRAFINĖS ŽINIOS

Rimvydas Šilbajoris. The Children in The Brothers Karamazov (The Slavic and East European Journal, Vol. VII, number 1, Spring 1963, psl. 26-38).

Lietuvos TSR spauda

Valstybinė suvestinė bibliografija 1940—1955. Tomas 1, knyga 1. Vilnius: Lietuvos TSR Knygų Rūmai, 1962. 816 psl. — Bibliografinė medžiaga suskirstyta į 31 dalykinį skyrių. Pirmoje knygoje aprašyti 10,161 knyga, brošiūra ar straipsnis skelbti studijų rinkiniuose. Bibliografija neteikia pilno lietuvių raštijos vaizdo, nes ji įtraukti tik bolševikų kontrolėje buvusių ar tebesančių autorių darbai. Bibliografijoms veikalsams neįprastos kiekvieno autoriaus, net vos porą straipsnių parašiusio, įterptos biografijos, be to, kai kurių leidinių viršelių nuotraukos — tai normaliai stebima tik reklaminių pobūdžio kataloguose.

Nūdienė Lenkija ir Vilniaus bei kitų sričių klausimai

Visai natūralu, kad lenkų tauta vis dar negali užmiršti prarastų karo metu „rytinių sričių“. Kai kada užsimena mas dar ir Vilniaus srities klausimas. Vakary publicistai šitas nuotaikas užfiksuoja sa

mės ir paremia. Tai vienintelis asmuo šioj kolonijoje, idėjęs tiek širdies, rūpesčio ir pinigų į mūsų lietuvišką jaunimą. Už tai labai dėkingi tėvui Barnabui Mikalauskui skautų tėvai ir vadovai. Šia proga tenka mums tėvams palinkėti didžiai gerbiama Pranciškonui jėgų ir ištvermės ir toliau tęsti taip gražų lietuviškos darbą mūsų išsivijos tarpe.

Skauto tėvas.

Atrodo, ir jie pajuto, kad miesto ribose yra saugiausia, nes medžioklę draudžia miestui įstatymai...

● Petras Petrėnas įstojo į Sudburio Laurentian universitetą, ir studijuos gamtos mokslus.

● Marija Venskevičienė, Kana dos Krašto Lietuvių Tarybos atstovė išvyko į St. Catharines, Ont. tarybos atstovų suvažiavimą.

Anksčiau Oakvilėje veikė ir šeštadieninė mokykla. Ir dabar ji galėtų veikti, nes mokyklinio amžiaus vaikų yra ne mažiau kaip du tuzinai. Reiktų čia susirūpinti šeštadienine mokykla. Neprasminga tenkintis tik trumpomis ir nereguliariomis lietuvių kalbos šokių tokių parengimui pamokomis.

Šeštadieninė mokykla ir bendroji lietuviškoji veikla čia galėtų ir turėtų būti daug efektingesnė, nes čia žmonių, kurie atsidėję dirba visuomeninėje ir lietuviškajai darbą. Prisi minkime kad ir tik ką suminėtas pavardes. Deja, Oakvilėje yra atžagareivisko veikimo ir tūlo pasidavimo vietinėms itakoms, — ir tas žlugdo bendruomeniškai lietuvišką veikimą.

Todėl, minint dešimtmečio sukaktuves, Oakvilles lietuvių reikia pasveikinti, kad jie nepalankiomis sąlygomis vis dėlto veikia ir yra gyvi vi suomeniškuose ir lietuviškuose baruose, bet drauge reikia palinkėti jiems dar stipresnės valios nepasiduoti nei savo, nei svetimoms itakoms ir dar tvirtiau įsijungti į lietuviškojo bendruomenišką veikimą barus.

Kaimynas.

vo pranešimuose spaudoje, ra dijuje ir atskirose publikacijose. Visai neseniai išėjo nauja vokiečių publicisto knyga:

Hansjakob Stehle: „Nachbar Polen“ (kaimynas Lenkija). Leidykla: Fischer Verlag, 1963, 384 psl.

Autorius ilgą laiką buvo vokiečių spaudos korespondentu Varšuvoje. Jis dėsto tarp kitko, kaip tai įvyko, kad Lenkija kitų satelitų tarpe sugebėjo sau susidaryti skirtingą poziciją, su didesnėmis vadaus užsienio politikos laisvėmis, negu kiti sovietiniai satelitai. Girdi, esą visiems aišku, kad lenkai jau istoriniai nesą rusų draugai. Bet lenkų dauguma šiandien yra įsitikinusi, jei Lenkija nori išlaikyti savo egzistenciją valstybiniu ir tautiniu atžvilgiu, ji privalo geru ju gyventi su Sovietų Sąjunga. Ji privalo laviruoti.

Autorius liečia ir Vilniaus klausimą. Jis aiškina, kad lenkai, apskritai, dar ir šiandien negali vokiečiams (nacionalistinė Vokietijai) atleisti, jog jie dėl jų kaltės netekę savo „rytinių sričių“. Lvovo, Tarnopolio, Vilniaus srities, Rovno ir Pinsko apygardų. Stehle rašo savo knygoje: „Lenkai yra pakankamai realistai, kad dar tikėtis atgauti minėtas sritis. Bet tai nereikia, kad jiems šitas nusistatymas nebūtų skaudus. Už tai jie laukia, kad ir Rytprūsijų, Siezijos, Pomeranijos kilmės vokiečių pabėgėliai (treptiniai) laikytųsi panašaus atsisądėjimo - nusistatymo“, tai reiškia, nebepuositų minties apie tų sričių grįžimą prie Vokietijos. — Šiaip ar taip, toks lenkų nuotaikų apibūdinimas iš vokiečių publicisto pusės ir mums lietuviams yra įdomus.

ŠIŲ METŲ SPALIO MĖNESIO 12 DIENĄ ST. CATHARINES — MERRITTON COMMUNITY CENTRE SALEJE

DIDELĖ KULTŪRINĖ MENINĖ ŠVENTĖ!

CHICAGOS MENO ANSAMBLIO „DAINAVA“ KONCERTAS

PIRMOJ DALY NAUJAS LIETUVIŠKAS MUZIKINIS VEIKALAS „PRIE EŽERO“.
ANTROJ DALY DAINŲ KONCERTAS IR SOLISTAI — J. VAZNELIS ir N. LINKEVIČIŲTĖ.
LIETUVOS GEN. KONSULO DR. J. ŽMUIDZINO ATIDARYMO ŽODIS.

Pradžią punktualiai 6 val. vakare.

PO PROGRAMOS PASILINKSMINIMAS PUKIAM ORKESTRUI GROJANT, ĮVAIRŲS BUFETAI, GAUSI LOTERIJA.
NIAGAROS PUSIASALIO LIETUVIŲ PARAPIJA SAVO METINĖS ŠVENTĖS PROGA KUO ŠIRDINGIAUSIAI KVIEČIA VISUS LIETUVIUS IS VISŲ KRASTŲ ŠIOJE ŠVENTĖJE KUO GAUSIAUSIAI DALYVAUTI!

Šventei rengti komitetas.

MONTREAL

Į KLB KRAŠTO TARYBOS SUVAŽIAVIMĄ

iš Montrealio vyksta visi KL B Krašto Valdybos ir visi KL B Krašto Tarybos nariai, kurie dalyvaus ne tik tai Tarybos posėdžiuose, bet ir Dainavos ansamblio koncerte.

AUKŠTESNIOSE LITUANISTIKOS KURSUOSE

Šiomet darbas vyksta gerai. Šiomet ypač gausus pirmasis kursas.

Kursų direktorė Bronė Luoševičienė dabar serga. Generaligoninėje jai padaryta operacija. Ligonei linkime greičiau pasveikti ir sugrįžti į darbą.

GERAI VEIKIA STATYBININKAI

P. Krujelskis dabar stato p. Bulka didelius prekybos namus ties Cowansville, pakeičiant Brome Lake.

P. V. Ivanauskas LaSallėje, 10-toje gatvėje stato ketvirtus didelius moderniškus namus.

P. Petrulis ir p. Strauss turi savo vedamų statybų. Kiek girdėti, visi statybininkai darbo turi.

TAUTIETIS P. BULKA,

ligšiol turėjęs mealo lauko prekybą, dabar ne tik sėkmingai veda tą prekybos branžą, kurioje išsiplėtė, bet dabar jau baigia statyti prekybos namus, kuriuose užveda drabužių prekybą. P. Bulka labai su manas prekybininkas ir jam biznis gerai sekasi. Mūsų tautietis turėtų susidomėti jo veda prekyba, nes jo prekybos namuose galima labai geromis kainomis įsigyti prekių.

V. D. KLUBO ŽINIOS

Pašalpinės dr-jos susirinkimas sekmadienį buvo gausin gas. Klubiečiai atliko daug reikalų ir ypač buvo nemažai norinčių įsigyti šėrus.

Klubo pirmininkaujantis savo žodyje kvietė, o ypač pagal Klubą užsibrėžtus naujos statybos tikslus pageidavo, kad šėrus pirktų, nes esą klubiečių, net nuo klubo pradžios gyvavimo pašalpinės dr-jos sąrašuose, bet neturinčių šėrų.

● Petras Garnelis iš Tillsonburg, Ont., svečiavosi pas K. Jušką Montrealyje, aplankė damas ir kitus savo pažįstamus, tuo pačiu apsimokėjo N. L-vos prenumeratą.

● K. Mickaus mašina buvo pavogta vasaros laike, jau dabar atsiėmė apdraudą ir nusi-pirko naują.

Dr. J. SEMOGAS

5441 BANNANTYNE. Verdun Pirmadienį ir ketvirtadienį 2-4; 7-9 p. m.

antradienį ir penktadienį 2-4 p. m.

trečiadienį 7-9 p. m.

šeštadienį 11-1 p. m.

PO 7.3175; namų DO 6-9582

DANTŲ GYDYTOJAS

Dr. J. MALISKA

1396 St. Catherine St. W. Suite 419, tel. UN 6-8235 Namų tel.: MU 1-2051

Dr. E. ANDRUKAITIS

956 SHERBROOKE E. Tel.: LA 2-7236

LIETUVIŠKŲ MOKYKLŲ ŽINIAI

Ryšium su ilguoju savaitga-liu, Mokyklų komisija išleido patvarkymą, kad šį šeštadienį, spalio 12 d., pamokų lietuviškos mokyklose nebus. Tat sekančioji pamoka bus tik tai spalio 19 d., šeštadienį, 8 v. 45 min. ryto.

JAUNIMO VALANDĖLĖS

N. P. M. Marijos Seserys stengiasi suburti mūsų jaunimą praleisti nors keletą valandėlių lietuviškojo dvasioje. Tam jos organizuoja mažųjų popietes, jaunimo valandėles ir globa Marijos Sambūrį. Jaunimo valandėlė įvyko pr. sekmadienį. Dalyvavo 20 vaikų, tačiau seselės mano, kad šis skaičius mūsų kolonijoje gali būti bent trigubai didesnis. Tad tie vai prašomi atsiųsti savo vaikus kas antrą sekmadienį po 10 val. mišių į Vaikų Darželio patalpas. Čia jie pažais, padarys ir gražiai praleis laiką. Jaunimo valandėlė įvyks spalio 20 d. Marijos Sambūrį mergaitės ruošiasi išpildyti programą gruodžio 8 d. KLM Moterų Dr-jos šventės metu. Sambūriečių susirinkimai taip pat vyksta vienuolyno patalpose kas antrą sekmadienį po 10 val. mišių ir sekančias įvyks spalio 20 d. Sambūrietės taip pat laukia daugiau mergaičių. — v —

PAKARTOTINAI PRIMENAMA,

kad pagal Mokyklų komisijos parėdymą, mokslos šeštadienį nėsė mokyklose pradedamas 8.45 ir baigiamas 12 val. Visi mokiniai nustatytai valandai turi būti mokyklose, nes mokyklų inspektorius atsidėjęs tikrina mokyklas.

Aukštesniuose lituanistikos kursuose mokslos šeštadieniais pradedamas taip pat 8.45 v. ryto ir baigiamas 12 valandą.

DR. V. GIRIUNIENĖ DANTŲ GYDYTOJA

3938 Rosemount Blvd. RA 7-5552; namų RA 1-0656

DR. A. O. JAUGELIENĖ DANTŲ GYDYTOJA

1410 Guy St., 1 a. 11 kamb. WE 2-6662; namų PO 8-8096

NOTARAS J. BERNOTAS

B. A., B. C. L.

Sun Life Building

Suite 2079

Tel.: UN 6-4364

ADVOKATAS

STASYS DAUKŠA, LI., D.

4 Notre Dame St. E.

Suite 902 ir 903

Tel.: 861-8478 ir

861-8479

ADVOKATAS

JOSEPH P. MILLER

B. A., B. C. L.

Suite 205

168 Notre Dame St. E.

UN 6-2063 ir UN 6-2064

Resid.: 40 Lafleur

LaSalle. DO 6 1570

AUŠROS VARTŲ PARAPIJOS ŽINIOS

Jaunimo valandėlės vyks kas antrą sekmadienį Vaikų Darželio patalpose po 10 val. mišių (1450 de Seve). Visas mokyklinio amžiaus jaunimas yra kviečiamas. Tarp lietuviš- kų dainų ir žaidimų ir kitų pra- mogėlių, dar bus daroma ir chorelio repetitcija.

Vakariniai kursai. Mokyklų komisija ir šiais metais ruošia vakarinius kursus mokytis ang- lų ir prancūzų kalboms. Kur- sai prasideda spalio 7 dieną, 8 val. vakaro. Kreiptis: 1220 de la Montagne.

Sol. J. Vaznelis, kilęs iš dai- nuojančios Džukijos, Montrea- ly koncertuos lapkričio 16 die- ną, Aušros Vartų parapijos pa- rengime.

Sv. Onos dr-jos susirinki- mas šaukiamas sekmadienį, spalio 13 d., po 11 val. mišių.

N. M. P. Seselių rėmėjų ba- zaras ruošiamas lapkričio 3 d., bus Darželio patalpose, 1450 de Seve. Seselės labai dėkoja už atneštus fantus, bet kartu ir laukia daugiau.

Vladas Kubilius, gimęs 1898 metais, į Kanadą atvy- kęs po pirmojo pasaulinio ka- ro, atsiskyrė su šiuo pasauliu ru- gėsio 30 dieną. Praėjusį ket- virtadienį buvo palaidotas Co- te de Neige kapinėse.

Kalėdojimas. G. T. Klebo- nas lankys La Salle šia tvār- ka: antradienį, Des Rapides; Carrol, 43 ir 44 gatvės; trečia- dienį: Bourbonnais, Dawn ir Beyries; ketvirtadienį: La Sal- le Blvd., Champlain Blvd., Se- necal, Lacharite; penktadie- nį: Allion, Alepin, Bannon.

Kun. Zaremba: antradienį ir trečiadienį: Cite de St. Lau- rent, Ketvirtadienį: City of Cote St. Luc, penktadienį Mount Royal.

10 dol. vajui dar paauko- jo: J. Adomėnas, J. Baltuonienė, J. Ciplijauskaitė - Tanner, B. Geležūnas, Z. Lapinas.

Bažnyčios fondui 100 dol. įteikė dr. J. Mališka.

Praėjusio sekmadienio rink- liauvoje suaukota 188.550 dol.

● Serga H. Adamonis.

ALLIANCE REALTIES INC.

Žemė, namai, apartamentai, mortgyčiai.

Premijos už naujų klientų nurodymą.

D. Baltrukonis RE 7-0844

P. Rudinskas HU 1-2957

J. Skučas RA 2-6152

I. G. ELECTRIC R'd.

Elektros kontraktoriai

IGNAS GURČINAS

889 — 56 Avenue

Lachine. Tel. 631-0882.

ŠV. KAZIMIERO PARAPIJOS ŽINIOS

Jaunimo pobūvis įvyko šeš- tadienį. Dalyvavo apie 100 jaunuolių.

Sutuokti, šeštadienį, B. Grei- bus su N. Kriščiūnaitė. Šaunus vestuvinis pobūvis įvyko ukrai- niečių salėje.

Šį šeštadienį įvyko J. Vi- vien sutuoktuvės su V. Biels- kyte.

40 valandų atleidai įvyks spalio 25 — 26 — 27 dieno- mis.

LIETUVIŠKA RADIO VALANDĖLĖ MONTREALYJE

pradėta spalio 6 d. Labai ma- lonu buvo sekmadienio vaka- rą išgirsti iš CFMB radio sto- ties „Lietuviai esame mes gi- mę“, kuriais buvo pradėta ta- valandėlė, vedama Liudo Sta- nkevičiaus. Montrealio lietu- viams tai seniai laukiamas da- lykas. Todėl lietuviškos radio- valandėlės realizavimą malo- nu pasveikinti ir jos vedėjui palinkėti sėkmės.

Vis dėlto buvo laukiamas, kad valandėlė bus pradėta iš- kilmingiau, gal KLB V-bos pirmininko, ar Monrealio L. Seimelio pirmininko, ar kurio nors kultūrininko iškilnesniu žo- džiu. Kai to nebuvo, atrodė, kad tai yra tik tai viena iš eili- nių transliacijų, paremta vien- biznio reikalu.

Verta buvo duoti, bent pir- mame pasirodyme, vien lietu- viškos muzikos, nes jos dabar gausu ir labai įvairios. Bet va- landėlė daugiausia užpildė ne lietuviška muzika, ypač tai- pradžia netinkama šlagerinė- muzika, kuri nieko bendra su lietuviška muzika neturi.

Na, bet tai pirmoji transla- cija, pirmi žingsniai... Palinkė- sime, kad lietuviškos valandė- lės vardas atitiktų, kiek gali- ma tiksliau jos pavadinimą, ko vedėjui linkime nuosirdžių.

JAUNIMO ORGANIZACIJŲ posėdis įvyko spalio mėn. 3 d. Posėdyje atstovavo skautės: A. Lukoševičiūtė, skautus: V. Šipelis. Šv. Kazimiero parapi- jos jaunimą N. Gudžiūnaitė, sportininkus A. Keturka ir stu- dentus V. Rupšys.

Posėdį pravedė Kultūros Fondo jaunimo sekcijos vado- vas V. Piečaitis. Buvo svarsto- ma jaunimo savaitgalio, įvyks- tančio lapkričio 22—24 dd. programa ir pasiskirstyta pasi- ruošimo darbas.

● Ankščiau buvusi montrea- lietė Antanina Stašaitienė, da- bar gyvenanti Čikagoje, šiuo paskutiniu laiku susituokė su Ant. Sutkum irgi gyvenančiu Čikagoje.

TAISAU IR DAŽAU LENGVAS MAŠINAS.

LIETUVIAMS NUOLAIDA.

Skambinkite telef. DU 9-0571

V. Sušinskas.

TAUPLYK IR SKOLINKIS SAVO KREDITO KOOPERATYVE „LITAS“

Adresas: 1465 De Seve Str., Montreal 20, P. Q. tel. 766-5827 Santaupos apdraustos vienu milijonui dolerių. * Mirties ir invalidumo atvejais pagal turimą draudimo polisą santaupos iki \$2000 išmokamos dviguba suma. * Už depozitus mokama 4%, už šėrus — 4,25%. * Už asmenines paskolas imama 7,6%, už nekilnojamo turto paskolas — 6,5%. * Pigus pasko- lų draudimas skolinčio mirties ir invalidumo atvejais. Bankas veikia: 1465 De Seve: sekmadieniais nuo 10.30 iki 1 val.; darbo dienomis nuo 12 iki 3 val. išskyrus pirmadienius ir šeštadienius. Vakara: trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 8 v. v. 3907 Rosemount Blvd.: trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 9 val. vakare.

TORONTO

ŠAUKIAMAS SLA 236 KP. SUSIRINKIMAS

spalio 13 d. Lietuvių namuo- se. Svarbiausiu darbotvarkės punktu bus pasirošimas Ru- dens baliui, kuris įvyks jau už dviejų savaitių. Be savo reikalų dar bus aptariamas vėl- iškilęs valiutos skirtumo klau- simas. Nariai prašomi skaitlin- gai dalyvauti. Pradžią 1 val. p. p. ap.

RUDENS BALIUS

Metinis SLA 236 kp. paren- gimas, kuris pagal tradiciją pravedamas kartu su sporto klubu „Vytytis“ ir šiemet dar- talkininkaujant šokių grupei „Gintaras“, įvyks š. m. spa- lio mėn. 26 d. šeštadienį erd- vioje Prisikėlimo par. salėje. Kaip visados numatyta įvai- rios staigmenos: įėjimo — du- rų premijai gauta vertinga (45 dol.) kristalinė lempa, taip pat bus turtinga loterija, ku- riai gausius fantus iš vietinių prekybininkų surinko pp. Dro- nseikienė ir Rickevičienė.

Tai bus pirmas didesnis To- ronte rengimas rudeniiu ipu- sėjant ir jį tikimasi sutraukti, kaip visados, gausų būrį minė- tų organizacijų, bičiulių ir sve- čių. Pradžią 7.30 val. ap.

NPM MARIJOS SESERŲ RĖMĖJŲ

būrelio valdyba pareigomis pa- siskirstė sekančiai: A. Zubienė — pirm., D. Smilgevičienė — vicepirm., G. Montvilienė — sekr., A. Ottienė ir J. Jankie- nė — išdo valdytojos, nariai: M. Buzienė — parengimams, J. Dalmantas — ūkio reika- lams ir V. Zubas — informa- cijai. Valdybos sudėtis dar nė- ra galutinė ir bus papildyta iki 11 asmenų. Šiuo metu val- dybos didžiausias rūpestis — bazaras lapkričio 3 d. Visi montrealiečiai kviečiami pris- dėti prie bazaro parengimo fantais ir darbu. Fantus prašo- me pristatyti į vienuolyną, o kai valdybos nariai kreipsis, prašoma prisidėti ir darbu.

Valdyba.

DISTRICT ESTATE BROKERS

Montreal Real Estate Board Nariai 3907 Rosemount Blvd. Tel. 722-2472

Namai, žemė, paskolos.

P. Adamonis — RA 2-4735

P. Jasutis — RA 2-7879

M. Roth — RE 7-9353

ROYAL GLOBE

LONDON - LANCASHIRE

Draudimo Bendrovės

360 St. James St. W.

Telef.: VI 4-2041.

yra atstovaujamos:

ADAMONIS

INSURANCE AGENCY

3907 Rosemount Blvd.

Tel.: 722 2472

Mūsų darbą visuomet galite

pasitikrinti centre: —

Automobiliai

— Mr. G. Lamoureux-Supt.

Pastatai

— Mr. P. Dale-Supt.

Residenciniai

— Mr. F. R. Olsen-Supt.

Nuostolių apmokėjimas

— Mr. M. McDuff-Spt.

Inspektorius

— Mr. K. Tambling

B-vės Asst. Manager

— Mr. P. Chicoine

B-vės Gen. Manager

— Mr. S. Allard

Lite s-tos No. D-752.

Dr. P. MORKIS

DANTŲ GYDYTOJAS

Vakara: ir šeštadieniais

pagal susitarimą.

(1082 Bloor W., Toronto)

(i rytus nuo Dufferin Str.)

Raštinė: LE 4-4451.

IS PARAPIJŲ GYVENIMO

Atkėlus į šv. Jono Krikšty- tojo parapiją jauną, naujai išventintą kunigą J. Staškevi- čių, parapijos jaunimo veiklo- je pasijuto pagyvėjimas. Kun. B. Pacevičius perkeltas į kitą, nelietuvišką parapiją, nes To- ronto arkivyskupijoje vikarai- kilnojami kas 3—4 metai, o kun. Pacevičius šv. Jono pa- rapijoje yra išbuvęs 12 metų.

Tenka pastebėti, kad Prisi- kėlimo parapijoje du kunigai- vienuoliai yra išbuvę po 10 metų. Juos perkėlus kitur, gal- būt ir Prisikėlimo parapijoje papūstų nauji, gaivesni vėjai.

j. b.

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS ŽINIOS

I rekolekcijas yra išvykę T. Paulius, T. Rafaelis ir Br. Hor- tulan. T. Placidus grįš penk- tadienio naktį, bet sekančią dieną išvyks į St. Catharines dalyvauti Krašto Tarybos su- važiavime.

● Dail. H. Žmuidzinienė, Lie- tuvos Konsulo Kanadoje žmo- na, svečiuojasi Monrealyje ir lanko senus pažįstamus. Se- kmadienį p. Žmuidzinienė ly- dima pianisto K. ir D. Smilge- vičių aplankė NPM Marijos se- seris ir vyriausiąją ses. M. Mar- garetą, su kuria glaudžiai ben- dradarbiavo Toronte būdama rėmėjų būrelio valdyboje. Ma- lonu, kad p. Žmuidzinienė ran- da laiko ir karitatyvinei visuo- meninei veiklai.

● Bataitis Juozas, iš Sudburio, viešėjo Monrealyje pas pp. Manstavičius ir apsilankymo Monrealyje proga NL Mašinių Fondui paskyrė 10 dol. Ačiū.

● Ponia Genaitienė, dabar gy- venanti Laurinijos kluuose, lankėsi Monrealyje ir NL redak- cijoje, kur pratęsė prenumera- tą.

● Inž. A. Pusaruskas kalbės mėn. 14 d. tema: „Kanados mėn. 144 d. tema: „Kanados alyvos ištekliai reikšmė.“

● Kun. J. Bobinas General li- goginėje dr. Popieraičio ruo- šiamas operacijai.

● V. Širvydas lankosi Mont- realy ir lanko kun. Bobiną.

REIKALINGOS SIUVĖJOS (OPERATORS)

su patyrimu moteriškoms suknėlėms.

Geras atlyginimas. Pastovus darbas. Puikus darbo sąlygos. Teirautis adresu: 6240 Drolet.

CRESCENT LAND CORP.

Agentas Romas Verbyla

LOTAI ANT EŽERO

kranto, 43 mylios nuo Montre- alio 16 modelių architektų

planuotų vas